

21.11.2019

Kokousaika 21.11.2019 16:15 - 18:35

Kokouspaikka Lautakunnan sali, Kansakoulukatu 3

Läsnä

Jäsenet

Laak, Noora puheenjohtaja
Sivonen, Sameli varapuheenjohtaja
Abib, Mukhtar
Järnefelt, Vafa saapui 16:40, poissa: 230§, 231§,
232§, 233§
Klemetti, Tapio
Saukkonen, Lea
Vihervaara, Anita
Villo, Pertti

Muut

Henttonen, Pekka asiakkuusjohtaja
Alanko, Aarno va. yksikön päällikkö
Lyyski, Toni vs. yksikön päällikkö
poistui 17:55, poissa: 239§, 240§,
241§, 242§
Miller, Kai rakennusvalvontapäällikkö
Mustonen, Salla yksikön päällikkö
Nikunen, Esa ympäristöjohtaja
Pääkkönen, Jari-Pekka vs. yksikön päällikkö
poistui 17:55, poissa: 239§, 240§,
241§, 242§
Åberg, Riikka yksikön päällikkö
poistui 17:55, poissa: 239§, 240§,
241§, 242§
Sinnemäki, Anni apulaispormestari
saapui 16:22, poissa: 230§, 231§
Haavisto, Marjukka viestintäsuunnittelija
Kokkonen, Suvi lakimies
Moberg, Pirjo hallintosihteeri

Puheenjohtaja

Noora Laak 230-242 §

21.11.2019

Esittelijät

Pekka Henttonen	asiakkuusjohtaja 230-233 §
Kai Miller	rakennusvalvontapäällikkö 234-235 §
Pääkkönen, Jari-Pekka	vs. yksikön päällikkö 236-237 §
Esa Nikunen	ympäristöjohtaja 238 §
Aarno Alanko	va. yksikön päällikkö 239-241 §
Salla Mustonen	yksikön päällikkö 242 §

Pöytäkirjanpitäjä

Pirjo Moberg	hallintosihteeri 230-242 §
--------------	-------------------------------

21.11.2019

§	Asia	
230	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
231	Asia/2	Ilmoitusasiat
232	Asia/8	HSY:n Helsingin vesihuollon toiminta-alueen muuttaminen
233	Asia/3	Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston kokousajat keväällä 2020
234	Asia/4	Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivallan siirtäminen määräajaksi rakennuslupa-asioissa
235	Asia/5	Vuoden 2019 Rakentamisen Ruusun saaja
236	Asia/6	Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle luonnonsuojelualueen perustamisesta sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta, Morsianluoto
237	Asia/7	Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle Haltialanmetsän luonnonsuojelualueen perustamisesta sekä hoito- ja käyttösuunnitelman 2020-2030 vahvistamisesta
238	Asia/9	Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2020-2024
239	Asia/10	Rakennuslupa, asuinkerrostalon (0121) rakentaminen, 17120/6, Pakettikatu 3, As Oy Helsingin Postinkantaja 3
240	Asia/11	Rakennuslupa, tilapäinen koulurakennus ja aloittamisoikeus, tontti 69903/104, Merisatamanranta 10, kaupunkiympäristön toimiala
241	Asia/12	Rakennuslupa, 17-kerroksisen asuinkerrostalon (käyttötarkoitusero 0121) rakentaminen, 43054/5, Työnjohtajankatu 3, Kiinteistö Oy Työnjohtajankatu 1
242	Asia/13	Oikaisuvaatimus raja-aidan, terassin, kahden vajan ja jäteaitauksen rakentamista koskevasta toimenpidelupapäätöksestä, Sirkkalanmäki 9

21.11.2019

§ 230

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti puheenjohtajan ehdotuksesta yksimielisesti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsenen Lea Saukkonen jäsenen Vafa Järnefelt sijasta ja varatarkastajaksi jäsenen Anita Vihervaara.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsenen Vafa Järnefelt ja varatarkastajaksi jäsenen Anita Vihervaara.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 231 Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi.

Kaupunginvaltuuston päätös 23.10.2019

§ 314 Vartiokylän Myllypuron Myllymatkantie 1 asemakaavan muutos nro 12505 (sisältää liikennesuunnitelman nro 6954)

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) korttelin 45135 tontin 1 sekä katu- ja puistoalueiden asemakaavan muutosehdotuksen 11.6.2019 päivätyn piirustuksen nro 12505 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Muutoksella muodostuu uusi kortteli 45168.

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Helsingin hallinto-oikeuden päätös 24.9.2019

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto oli päätöksellään 28.9.2018 § 180 velvoittanut kiinteistönomistajan purkamaan kahden naapuritontin vastaisille rajoilleen rakentamansa asemakaavan vastaisen teräslanka-aidan niiltä osin, joilta tonttien välinen korkeusero on alle 50 cm. Velvoitteen tehosteeksi asetettiin juokseva uhkasakko.

Velvoitettu valitti päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen vedoten siihen, että aita on rakennettu samalle paikalle, kuin purettu aika, jolle on ollut rakennuslupa ja joka on rakennettu ennen nykyisin voimassa olevaa asemakaavaa. Helsingin hallinto-oikeus on 24.9.2019 antamallaan päätöksellä hylännyt valituksen. Hallinto-oikeus on todennut perusteissaan muun ohella, että aiemman aidan tilalle rakennettu korkeudeltaan ja ulkonäöltään erilainen aita ei ole korvaavaa rakentamista, vaan kyse on uuden aidan rakentamisesta. Hanke olisi siten edellyttänyt sekä toimenpidelupaa että poikkeamis päätöksen asemakaavamääräyksestä.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

21.11.2019

Asia/2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 232

HSY:n Helsingin vesihuollon toiminta-alueen muuttaminen

HEL 2019-007363 T 11 01 07

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hyväksyä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) vesihuollon toiminta-alueen muutoksen, jolla toiminta-alueeseen lisätään alueita Jätkäsaaresta liitteenä olevan kartan (liite 1) mukaisesti siten, että uusien alueiden tavoitteena on liittyä vesijohto- ja jätevesiviemäri-verkoston piiriin 31.12.2020 mennessä. Lisäksi ympäristö- ja lupajaosto hyväksyy toiminta-alueen sanallisen määrittelyn (liite 2).

Toiminta-alueen muutos 2019

Nyt kyseessä olevan toiminta-alueen laajentamisen lähtökohtana on ollut voimassa oleva vuoden 2018 HSY:n vesihuollon toiminta-alue, siinä esitetyt laajentumisehdotukset vuodelle 2019 ja kaupungeilta saadut tiedot toiminta-alueen laajentumisesta vuosille 2019-2021. Edellä mainitut tiedot on tarkastettu ja päivitetty vastaamaan nyt toteutunutta ja suunniteltua yhdyskuntakehitystä.

Toiminta-alueen muutos on rajattu 1.1.2018 voimassa olleiden kiinteistörajajen mukaan ja se koskee kyseisenä ajankohtana kiinteistörekisterissä olleita kiinteistöjä. Toiminta-alueeseen kuulumisen tulkitaan pääsääntöisesti kiinteistökohtaisesti karttatarkasteltuna. Mikäli kiinteistörajat ovat muuttuneet kyseisen ajankohdan jälkeen tai uusia kiinteistöjä on rekisteröity, kyseisten kiinteistöjen kuulumisen toiminta-alueeseen arvioidaan erikseen sanallisen määrittelyn mukaan.

Osa kiinteistöistä on rajattu kuulumaan toiminta-alueeseen vain osittain. Toiminta-aluepäätös koskee näiden kiinteistöjen osalta vain sitä osaa kiinteistöstä, joka on rajattu kuuluvaksi toiminta-alueeseen.

Vuoden 2019 toiminta-alueen muodostamisen yhteydessä on tarkistettu jo vuoden 2018 toiminta-alueeseen kuuluneita alueita. Vuoden 2018 toiminta-alueeseen on tehty tarkistuslaajennuksia ja toisaalta tarkistus-supistamisia. Supistukset eivät koske Helsingin kaupungin aluetta.

Helsingin kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmassa 2017-2026 on nimetty selvitysalueita, joiden vesihuollon tarpeen arviointi edellyttää lisäselvityksiä. Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden selvitys Kallahdenschelän ja Skatanselän ympäristön veden laadusta ja vedenalaisesta luonnosta valmistui 31.12.2018. Selvityksen perusteella ympäris-

21.11.2019

töpalvelut on antanut 14.2.2019 lausunnon vesihuollon tarpeesta mm. Kallahdenniemessä. Johtopäätös tehtyjen selvitysten perusteella on se, että ympäristösuojelun näkökulmasta akuuttia tarvetta vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin järjestämiselle kyseisellä alueella ei tällä hetkellä ole. Viemärintiä Kallahdenniemen alueella tulisi kuitenkin edelleen laajentaa perustuen herkkiin ympäristöolosuhteisiin sekä tietoon siitä, että alueen kiinteistökohtaisissa järjestelmissä on puutteita. Kallahdenniemeä ei esitetä HSY:n vesihuollon toiminta-alueen laajenemisalueeksi muutosesityksessä 2019, mutta aluetta ehdotetaan vuoden 2020 toiminta-alueen muutosluonnoksessa alustavaksi laajenemisalueeksi 2021-2022.

Tausta

Vesihuoltolain (119/2001) mukaisena vesihuoltolaitoksena toimii muutettavalla vesihuollon toiminta-alueella Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä.

HSY ja sen jäsenkunnat ovat allekirjoittaneet 18.12.2014-7.1.2015 puitesopimuksen kuntatekniikan yhteistyöstä HSY:n ja sen jäsenkuntien kesken. Puitesopimuksessa määritellään HSY:n vesihuollon toiminta-alue, minkä mukaan HSY:n vesihuollon toiminta-alue kuvataan ajantasaisella, karttapohjaisella esityksellä alueesta, jolla HSY:llä on tai tulee tarkastelujaksolla olemaan huolehtimisvelvollisuus vesihuollosta. HSY:n vesihuollon toiminta-alue vahvistetaan kunkin jäsenkunnan alueella sijaitsevan osansa osalta erikseen asianomaisen jäsenkunnan päätöksellä. Toiminta-aluepäätökset tehdään vesihuollon kehittämissuunnitelmien pohjalta ja niitä tarkentaen. HSY:n toiminta-alue muodostuu jäsenkuntakohtaisten toiminta-alueiden summana. Toiminta-alueen muuttamisen tarkastelujakso on kolme (3) vuotta ja päivitysväli yksi (1) vuosi.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto on päättänyt HSY:n Helsingin vesihuollon nykyisestä toiminta-alueesta 14.12.2018 (Ylja 14.12.2018 § 4).

Vuoden 2019 HSY:n vesihuollon toiminta-alue muodostuu pääasiassa kiinteistöistä, jotka sijaitsevat alle 20 metrin päässä liittymiskelpoisesta vesijohdosta ja jätevesiviemäristä. Toiminta-aluekartoilla esitettyjen kiinteistöjen, jotka sijaitsevat yli 20 metrin päässä vesijohdosta tai jätevesiviemäristä, toiminta-alueeseen kuulumisen arvioinnissa sekä liittämiskohdan osoittamisessa noudatetaan sanallisessa määrittelyssä määriteltyjä periaatteita.

Kuuleminen ja lausunnot

21.11.2019

Vesihuoltolain 8 §:n mukaan ennen toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on tiedotettava riittävässä laajuudessa sekä varattava valvontaviranomaisille mahdollisuus antaa lausunto ja alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi.

Kiinteistön omistajille ja haltijoille on annettu mahdollisuus antaa kirjallinen vastine vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen muuttamisesta sekä muista asiaan liittyvistä seikoista 18.9.2019 mennessä. Vastineita ei saatu määräaikaan mennessä.

Lausuntoa on pyydetty kunnan terveydensuojeluviranomaiselta ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta (ympäristöpalvelut) 25.6.2019 sekä lähetetty kuulemiskirje Uudenmaan ELY-keskukselle 21.8.2019.

Ympäristöpalveluiden lausunnossa 9.10.2019 todetaan, että ympäristönsuojelulain siirtymäaika vanhojen kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien kuntoon saattamiselle pohjavesialueella sekä vesistön ja meren lähialueella päättyy 31.10.2019. Siirtymäajan umpeutumisen tarkoittaa monille vesihuollon selvitysalueilla kunnallistekniikkaa odotteleville kiinteistöille nykyisen jätevesijärjestelmän uusimistarvetta. Valvontaviranomaisen (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen) kannalta on haastava arvioida kiinteistöjen jätevesijärjestelmän uusimistarvetta tilanteissa, joissa kunnallistekniikka saattaa olla tulossa alueelle lähivuosina.

Kallahdenniemen alkupään lisäksi loputkin Kallahden asutuista rannoista tulisi saada viemäroinnin ja vesijohdon piiriin mahdollisimman pikaisesti. Kiireellisin alue Kallahdenniemessä on Leppäniementie, jossa on edellisinä vuosina ollut ongelmia talousveden saannin osalta. Kallahdenniemen lisäksi myös Uutelassa on alueita, jotka olisi hyvä jatkossa saada keskitetyn viemäroinnin piiriin. Myös Vasikkasaaren saunakylän yritystoiminnan kehittäminen vaatisi kunnallistekniikan toteuttamista. Nykyinen toiminta Saunasaarella on haasteellista kiinteistökohtaisten ratkaisujen varassa. Alue on ollut mainintana vesihuollon suunnitelmissa useita vuosia, ja tavoite vesihuollon saamiseksi oli vuosina 2014- 2016, mutta se on jäänyt toteutumatta. Myös Vasikkasaaren muun virkistyskäytön lisäämispaineet tuovat tarvetta vesihuollon järjestämiseksi alueelle.

Ympäristöpalveluiden lausunto on huomioitu Helsingin kaupungin ehdotuksessa vesihuollon toiminta-alueeksi 2020-2022 siten, että Leppäniementien aluetta esitetään toiminta-alueen alustavana laajenemisaueena 2021-2022. Helsingin kaupungin ehdotuksessa on tuotu myös esiin tarve vesihuollon järjestämiseksi Vasikkasaaren seuraavan viiden vuoden aikana.

21.11.2019

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon 17.9.2019 mukaan karttaesitys vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen muuttamisesta on sinänsä selkeä ja yksiselitteinen ja tehty pääsääntöisesti kiinteistörajojen mukaisesti. Sanallinen määrittely kuitenkin vaikuttaa ehdotukseen niin, että kartalla esitetyt rajaukset eivät ole yksiselitteisiä. Vesi- ja viemäriverkoston kattavuutta ei ole lausuntopyyntömateriaalissa esitetty, joten verkostojen kattamaa aluetta suhteessa toiminta-alue-rajaukseen ei voida arvioida.

Uudenmaan ELY-keskus ehdottaa, että toiminta-alue-määrittelyä muutetaan niin, että toiminta-alue-rajauksen lähtökohtana on Helsingin kaupungin toteutunut- ja suunniteltu yhdyskuntakehitys sekä Helsingin kaupungin vesihuollon kehittämisen suunnittelu.

Kuulemisajan jälkeen pyydettiin saaduista lausunnoista kommentit HSY:ltä 19.9.2019 ja 10.10.2019.

HSY toteaa Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnosta, että toteutuneen ja suunnitellun yhdyskuntakehityksen huomioon ottamisesta HSY:n toiminta-alueen määrittelyssä on pidetty yhteinen kokous HSY:n, HSY:n jäsenkuntien ja ELY-keskuksen välillä keväällä 2017. Tuolloin sovittiin periaatteista toiminta-alueen määrittelyssä. Samoja periaatteita on noudatettu toiminta-alueen 2020-2022 määrittelyssä ja kartta-aineistojen laadinnassa. Toiminta-alueen laajennusalueet sekä alustavat laajenemisalueet perustuvat tarpeeseen laajentaa vesihuoltoverkostoja suunnitellun ja toteutuneen yhdyskuntakehityksen vuoksi. HSY esittää varsinaisella toiminta-aluekartalla vain sellaiset laajenemisalueet, joiden toteuttamisesta on tehty päätös.

Toiminta-alueen pidemmän aikavälin laajenemisalueet esitetään toiminta-alueen laajenemissuunnitelmassa, jonka tarkasteluväli on noin 10 vuotta ja joka perustuu HSY:n ja HSY:n jäsenkuntien vesihuollon kehittämissuunnitelmaan. Jäsenkunnat ja HSY päivittävät vesihuollon kehittämissuunnitelman (VHKS) 4 vuoden välein. VHKS:n laatimistyön aikana selvitetään nykyisen verkoston ulkopuolella olevat alueet, joille toiminta-alueen laajentaminen vesihuoltolain 7 §:n mukaan on tarpeen. Tarkastelu tehdään erikseen ns. haja-asutusalueille. VHKS:ssa esitetään vesihuollon kehittämisalueina alueet, joille vesihuolto suunnitellaan rakennettavan seuraavan 10 vuoden aikana. Lisäksi suunnitelmassa esitetään vesihuollon selvitysalueet, joiden vesihuollon tarpeen selvittäminen edellyttää lisätarkasteluja. VHKS:n seuraava päivitys aloitetaan ensi keväällä 2020. Siten ensi vuoden aikana tarkastellaan uudelleen vesihuollon tarve haja-asutusalueilla.

HSY ei julkaise verkostojensa sijaintitietoja julkisessa tietoverkossa. Toiminta-aluekartalta verkostojen piirissä olevat alueet tunnistaa siitä,

21.11.2019

että ne on hyväksytty toiminta-alueeseen. Alueet, joilla ei ole verkostoja, on esitetty laajenemialueina.

HSY kommentoi ympäristöpalveluiden lausuntoa Kallahdenniemen osalta siten, että ennen päätöstä vesihuollon toiminta-alueen laajentamisesta Leppäniementielle, tulee KT -sopimuksen mukaisesti kustannusjaosta ja rakennuttamisesta sopia kaupungin ja HSY:n kesken (haja-asutustyyppinen alue). HSY toteaa Vasikkasaaren osalta, että vesihuollon toteuttaminen edellyttää tarkempia selvityksiä sekä vastuurajojen. kustannusjaon ja rakennuttamisen sopimista kaupungin ja HSY:n kesken ennen kuin alue voidaan lisätä toiminta-aluepäätöksen liitteenä olevaan pidemmän aikavälin laajenemissuunnitelmaan.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen muuttamisesta on tiedotettu Helsingin kaupungin virallisella ilmoitustaululla. Nähtävilläoloaika oli 30.9.2019-14.10.2019. Asiasta ei saatu yhteydenottoja tai mielipiteitä.

Perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 16 luvun 2.2 §:n 2 kohdan mukaan ympäristö- ja lupajaosto päättää vesihuoltolaissa kunnalle annettusta tehtävästä.

Vesihuoltolain 5 §:n mukaan kunnan tulee kehittää vesihuoltoa alueellaan yhdyskuntakehitystä vastaavasti vesihuoltolain tavoitteiden toteuttamiseksi yhteistyössä alueensa vesihuoltolaitosten, laitoksille vettä toimittavien ja niiden jätevesiä käsittelevien sekä muiden kuntien kanssa sekä osallistua vesihuollon alueelliseen yleissuunnitteluun.

Vesihuoltolain 6 §:n mukaan, jos suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat, kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi.

Vesihuoltolain 7 §:n mukaan kunnan alueella toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi.

Vesihuoltolain 8 §:n mukaan kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksytyä toiminta-aluetta vesihuollosta huolehtimiseen soveltuvan laitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan. Ennen toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on tiedotettava riittävässä laajuus-

21.11.2019

dessa sekä varattava valvontaviranomaisille mahdollisuus antaa lausunto ja alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuuluisiksi.

Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että:

- 1) vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti; ja
- 2) vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

Hyväksyessään toiminta-alueen kunnan tulee toiminta-alueen eri osien vesihuollon tarpeet huomioon ottaen määrittää alueet, jotka on saatettava vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkoston piiriin, sekä alueet, jotka on saatettava laitoksen jätevesiviemäriverkoston piiriin. Hyväksymispäätöksen yhteydessä on myös asetettava tavoitteellinen yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaava aikataulu toiminta-alueen eri osien saattamiselle verkostojen piiriin.

Toiminta-alue, sillä sijaitsevat taajamat sekä vesijohtoverkoston ja jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettavat alueet esitetään kartalla, jonka on oltava yleisesti saatavilla tietoverkossa. Toiminta-alueen hyväksymisestä on tiedotettava riittävässä laajuudessa.

Toiminta-alueeseen liitettäväksi ehdotetuilla alueilla sijaitseville kiinteistöille on rakennettu tai on rakenteilla uusia liikuntapalvelu- ja asuinrakennuksia, joiden liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen suuren käyttäjä- tai asukasmäärän vuoksi.

Tiedottaminen

Toiminta-alueeseen kuuluvista kiinteistöistä on laadittu sähköisessä muodossa oleva karttaesitys (liite 1), joka on päätöksenteon jälkeen tarkasteltavissa HSY:n karttapalvelussa. Sanallinen määrittely on liitteenä 2, mikä on yleisesti saatavilla päätöksenteon jälkeen HSY:n verkkosivustolla. Muut laaditut karttatulosteet ovat tämän esityksen liitteinä 3-4.

Toiminta-alueen muuttamisesta tiedotetaan Helsingin kaupungin verkkosivustolla päätöksenteon jälkeen.

Sovelletut lainkohdat ja oikeusohjeet

Vesihuoltolaki (119/2001) 5, 6, 7, 8, 32 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §

Käsittely

21.11.2019

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti käsitellä esityslistan kahdeksannen esityksen kokouksen kolmantena asiana.

Asian aikana kuultavana oli insinööri Jarkko Nyman. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Lisätiedot

Jarkko Nyman, insinööri, puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 25.6.2019, liite, toiminta-alue HSY
- 2 Lausuntopyyntö 25.6.2019, liite, toiminta-alueen sanallinen määrittely 12.3.2018, HSY
- 3 Lausuntopyyntö 25.6.2019, liite, toiminta-alueen muutokset, HSY
- 4 Lausuntopyyntö 25.6.2019, liite, laajenemissuunnitelmat, HSY
- 5 Ympäristöpalveluiden lausunto 9.10.2019
- 6 Lausunto 17.9.2019, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Muutoksenhaku

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen, muuttaminen, huleveden viemäroinnin järjestäminen

Otteet

Ote

Asianosainen

Otteen liitteet

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen, muuttaminen, huleveden viemäroinnin järjestäminen

- Liite 1
- Liite 2
- Liite 3
- Liite 4
- Liite 5
- Liite 6

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä (HSY) vesihuolto

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen, muuttaminen, huleveden viemäroinnin järjestäminen

- Liite 1
- Liite 2
- Liite 3
- Liite 4

21.11.2019

Uudenmaan ELY-keskus

Liite 5
Liite 6
Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen, muuttaminen, huleveden viemäroinnin järjestäminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Lisätiedot

Jarkko Nyman, insinööri, puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 25.6.2019, liite, toiminta-alue HSY
- 2 Lausuntopyyntö 25.6.2019, liite, toiminta-alueen sanallinen määrittely 12.3.2018, HSY
- 3 Lausuntopyyntö 25.6.2019, liite, toiminta-alueen muutokset, HSY
- 4 Lausuntopyyntö 25.6.2019, liite, laajenemissuunnitelmat, HSY
- 5 Ympäristöpalveluiden lausunto 9.10.2019
- 6 Lausunto 17.9.2019, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Muutoksenhaku

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen, muuttaminen, huleveden viemäroinnin järjestäminen

Otteet

Ote

Asianosainen

Otteen liitteet

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen, muuttaminen, huleveden viemäroinnin järjestäminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

21.11.2019

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä (HSY) vesihuolto	Liite 5 Liite 6 Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen, muuttaminen, huleveden viemäröinnin järjestäminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6
Uudenmaan ELY-keskus	Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen, muuttaminen, huleveden viemäröinnin järjestäminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5

Tiedoksi

Ympäristöpalvelut
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Ympäristöpalvelut 9.10.2019

21.11.2019

§ 233

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston kokoukset keväällä 2020

HEL 2019-011023 T 00 00 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti kokoontua kevätkaudella vuonna 2020 klo 16:15 seuraavina päivinä, ellei erikseen toisin päätetä:

päivä		klo	viikko
to	16.1.2020	16:15	3
to	30.1.2020	16:15	5
to	13.2.2020	16:15	7
to	27.2.2020	16:15	9
to	12.3.2020	16:15	11
to	26.3.2020	16:15	13
to	23.4.2020	16:15	17
ke	13.5.2020	16:15	20
to	4.6.2020	16:15	23
ke	24.6.2020	16:15	26

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti, että toimielimen puheenjohtaja voi, mahdollisuuksien mukaan varapuheenjohtajien kanssa neuvoteltuaan, asioiden vähäisen määrän tai muun erityisen syyn takia peruuttaa kokouksen tai muuttaa kokouksen alkamisaikaa päätettynä kokouspäivänä.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Lisätiedot

Pirjo Moberg, hallintosihteeri, puhelin: +358 9 310 31507
pirjo.moberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

21.11.2019

Asia/3

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 3 §:n mukaan toimielin kokoontuu päättämääräaikoina sekä lisäksi puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Lisätiedot

Pirjo Moberg, hallintosihteeri, puhelin: +358 9 310 31507
pirjo.moberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

21.11.2019

§ 234

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivallan siirtäminen määräajaksi rakennuslupa-asioissa

HEL 2019-011900 T 00 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti siirtää määräajaksi ympäristö- ja lupajaoston hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 8 kohdan toimivallan päätti rakennusluvista, mikäli hakemuksen sisältämien uudisrakennusten yhteenlaskettu kerrosala on tai ylittää 3 000 kerrosneliometriä, sekä hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 6 kohdan toimivallan päätti tilapäisistä rakennusluvista kaupunkiympäristötoimialan palvelut ja luvat –palvelukokonaisuuden rakennusvalvontapalveluita johtavalle rakennusvalvontapäällikölle alkaen 16.12.2019 ja päättyen 15.1.2020.

Käsittely

Vastaehdotus:

Tapio Klemetti: Ympäristö- ja lupajaosto ei siirrä toimivaltaansa päättää rakennusluvista ja tilapäisistä rakennusluvista rakennusvalvontapäällikölle 16.12.2019 - 15.1.2020.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä yli 3000 kerrosneliometrin rakennusluvista sekä tilapäisistä rakennusluvista päättäminen on annettu ympäristö- ja lupajaoston tehtäväksi.

Lupajaoston kokousväli on tyypillisesti vaihdellut kahdesta neljään viikkoon. Jos rakennuslupapäätöksille on tarvetta kokousten välillä, lupajaosto voi hallintosäännön mukaan puheenjohtajan kutsusta kokoontua useamminkin.

Kannattaja: Pertti Villo

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Ympäristö- ja lupajaosto ei siirrä toimivaltaansa päättää rakennusluvista ja tilapäisistä rakennusluvista rakennusvalvontapäällikölle 16.12.2019 - 15.1.2020. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä yli 3000 kerrosneliometrin rakennusluvista sekä tilapäisistä rakennusluvista päättäminen on annettu ympäristö- ja lupajaoston tehtäväksi. Lupajaoston kokousväli on tyypillisesti vaihdellut kahdesta neljään viikkoon. Jos rakennuslupapäätöksille on tarvetta kokousten

21.11.2019

välillä, lupajaosto voi hallintosäännön mukaan puheenjohtajan kutsusta kokoontua useamminkin.

Jaa-äännet: 4

Mukhtar Abib, Noora Laak, Lea Saukkonen, Sameli Sivonen

Ei-äännet: 4

Vafa Järnefelt, Tapio Klemetti, Anita Vihervaara, Pertti Villo

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Lilja Tamminen

Puheenjohtajan ääni ratkaisi äänestyksen tuloksen.

Esittelijä

rakennusvalvontapäällikkö
Kai Miller

Lisätiedot

Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Helsingin kaupunginvaltuuston hyväksymän, voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää rakennusluvista, mikäli hakemuksen sisältämien uudisrakennusten yhteenlaskettu kerrosala on tai ylittää 3 000 kerrosneliömetriä.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä sen nojalla annetun asetuksen tai päätöksen perusteella rakennusvalvontaviranomaiselle annetusta tehtävästä. Maankäyttö- ja rakennuslain 176 §:n mukaisten tilapäisten rakennuslupien myöntäminen sisältyy tähän kohtaan.

21.11.2019

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto on delegoinut toimivaltansa edellä mainituissa rakennuslupa-asioissa rakennusvalvontapäällikölle jaoston vuosien 2018 ja 2019 kesätaucojen ajaksi. Delegoinnista on saatu hyviä kokemuksia.

Kun jaoston kuluvan vuoden viimeinen kokous on 13.12.2019 ja ensi vuoden ensimmäinen kokous on 16.1.2020, niin jaoston toimivalta edellä mainituissa rakennuslupa-asioissa esitetään delegeoitavaksi rakennusvalvontapalveluita johtavalle rakennusvalvontapäällikölle 16.12.2019 - 15.1.2020 väliseksi ajaksi.

Toimivallan delegeoisella varmistetaan, että näiden rakennuslupien myöntämisessä ei tule viivytyksiä, jolloin rakennusluvanhakijoille ei aiheudu vaikeuksia. Lista rakennusvalvontapäällikön tekemistä päätöksistä toimitetaan jaostolle delegoinnin päättymisen jälkeen.

Esittelijä

rakennusvalvontapäällikkö
Kai Miller

Lisätiedot

Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala

21.11.2019

§ 235

Vuoden 2019 Rakentamisen Ruusun saaja

HEL 2019-011100 T 00 04 04

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti yksimielisesti valita viidestä esitellystä kohteesta vuoden 2019 Rakentamisen ruusun saajaksi Korkeavuorenkatu 21 muutostyön.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Leena Makkonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

rakennusvalvontapäällikkö
Kai Miller

Lisätiedot

Leena Makkonen, arkkitehti, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi
Kaisa Karvinen, arkkitehti, puhelin: 310 26436
kaisa.karvinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

rakennusvalvontapäällikkö
Kai Miller

Lisätiedot

Leena Makkonen, arkkitehti, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi
Kaisa Karvinen, arkkitehti, puhelin: 310 26436
kaisa.karvinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hallintokantelu

21.11.2019

§ 236

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle luonnonsuojelualan perustamisesta sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta, Morsianluoto

HEL 2019-011244 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan ELY-keskukselle Helsingin Morsianluodon luonnonsuojelualan perustamista sekä alueen hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Jari-Pekka Pääkkönen

Lisätiedot

Jere Salminen, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Morsianluodon luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Morsianluoto lainhuutotodistukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Suojelun perusteet

Morsianluoto on Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 alue. Kaupungin luonnonsuojeluohjelmaa toteutetaan perustamalla luonnonsuojelualueita.

Luoto täyttää luonnonsuojelualan perustamisen yleiset edellytykset (luonnonsuojelulaki 10 §): uhanalainen, harvinainen tai harvinaistuva eliölaji, eliöyhteisö tai ekosysteemi, jonka suojelutason säilyttämistä luonnonsuojelualan perustaminen parantaa.

Rauhoituksen tarkoitus

21.11.2019

Luonnonsuojelualueiden tarkoituksena on säilyttää luodon monipuolinen pesimälinnusto. Rauhoitusmääräysten avulla voidaan estää liiallinen ihmisen linnustolle aiheuttama häiriö.

Valmistelu

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristönsuojeluyksikkö on valmistellut luonnonsuojelualan perustamisesityksen ja laatinut alueelle hoito- ja käyttösuunnitelman, joka on esitysehdotuksen liitteenä 1. Suunnitelmassa on esitetty tarpeelliset toimenpiteet luonnonympäristön hoitamiseksi. Uudenmaan ELY-keskus hyväksyy hoito- ja käyttösuunnitelman luonnonsuojelualan perustamisen yhteydessä.

Suojeluesityksessä käytetyt lintutiedot ovat peräisin Matti Luostarisen pesimälinnuston laskenta-aineistosta.

Alueella ei toimi erityisesti aluetta hyödyntäviä elinkeinonharjoittajia eikä järjestäytyneitä käyttäjäryhmiä, minkä vuoksi luonnonsuojelualan perustamisesityksestä ei ole pyydetty lausuntoja eikä järjestetty muuta osallistamista. Luotoa käytetään ulkoiluun ja kalastukseen. Paikalla on merkitystä myös lintujen tarkkailu- ja seurantakohteena.

Alueen sijainti ja rajaus

Morsianluoto sijaitsee Seurasaaren ja Lehtisaaren välissä, noin 400 metrin päässä Seurasaaresta. Suunniteltu luonnonsuojelualue sisältää Morsianluodon ja sitä ympäröivän vesialueen 25 metrin leveydeltä kaupungin omistamien kiinteistöjen puolelta. Suojeluun esitettävän alueen pinta-ala on 0,90 ha.

Kiinteistötiedot ja omistus

Morsianluoto on suurimmaksi osaksi Helsingin kaupungin omistuksessa. Luotoon kuuluu pieni osuus pääasiassa vesialueesta koostuvista Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymien sekä osakaskunnan omistamista kiinteistöistä. Suojeluesitys koskee vain kaupungin omistamaa osuutta luodosta ja ympäröivästä vesialueesta.

Perustettava luonnonsuojelualue sijaitsee seuraavilla kiinteistöillä:

- 091-414-0001-0144, Svartholmen-Hästholmen
- 091-420-0001-1172, Munkkiniemi
- 091-437-0001-0014, Vähä-Meilähti

Lainhuutotodistukset ovat esitysehdotuksen liitteenä 2.

Kaavatiedot

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

21.11.2019

Morsianluodolla ei ole voimassa eikä valmisteilla asemakaavaa. Kohde on rajattu yleiskaavan Kaupunkiluonto-teemakarttaan luonnonsuojelua-
luuet ja luonnonsuojelulain rauhoitetut luontotyypit -merkinnällä sekä
Virkistys- ja viherverkosto -teemakarttaan vihersormet ja laajat vihera-
luuet -merkinnällä.

Luonnon yleispiirteet ja luontoarvot

Morsianluoto on matalahko kallioluoto Lehtisaaren ja Seurasaaren vä-
lissä. Luodon lakialueella on laajalti ketomaista kasvillisuutta ja muuta-
mia puuntamia. Etelärannalla kasvaa ruovikkoa.

Paikka on pesivien lокkien ja tiirojen suosiossa. Lintujen määrä on luo-
don kokoon nähden hyvin huomattava. Luodon näkyvin laji on vaaran-
tunut (VU) naurulokki, jonka pesimäyhdyskunta on ollut Helsingin suu-
rimpia. Parimäärä oli 2010-luvun alkupuolella noin 600-750 paria,
vuonna 2019 noin 50. Lintudirektiivin lajeja, kalatiiroja ja lapintiioja on
pesinyt Morsianluodolla 30-60 paria. Muita säännöllisiä pesimälajeja
ovat erittäin uhanalainen (EN) tukkasotka, valkoposkihanhi, kanadan-
hanhi, sinisorsa, kalalokki, meriharakka, VU harmaalokki ja silmälläpi-
dettävä (NT) västäräkki.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

1. Alueella on kielletty:

- maa-ainesten, kivien tai kaivoskivennäisten ottaminen, maa- ja kal-
lioperän vahingoittaminen ja muuttaminen
- rakennuksien, rakennelmien, teiden tai polkujen rakentaminen
- sienien, puiden, pensaiden, tai muiden kasvien tai niiden osien ot-
taminen tai vahingoittaminen
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappa-
minen tai häiritseminen tai niiden pesien hävittäminen sekä selkä-
rangattomien eläinten pyydystäminen tai kerääminen
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin,
maisemaan tai eliölajien säilymiseen

2. Liikkumisrajoitukset:

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi alueella on kielletty maihin-
nousu ja liikkuminen 25 metriä lähempänä luotoa lintujen pesimäaika-
na 1.4.-15.8.

3. Edellisistä yleismääräyksistä poiketen alueella on sallittu:

- kalastaminen 16.8.–31.3. välisenä aikana

- haitallisten vieraskasvilajien poistaminen 16.8.–31.3. välisenä aikana
- muut hoito- ja käyttösuunnitelman mukaiset toimenpiteet

4. Poikkeaminen rauhoitusmääräyksistä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualueita koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.

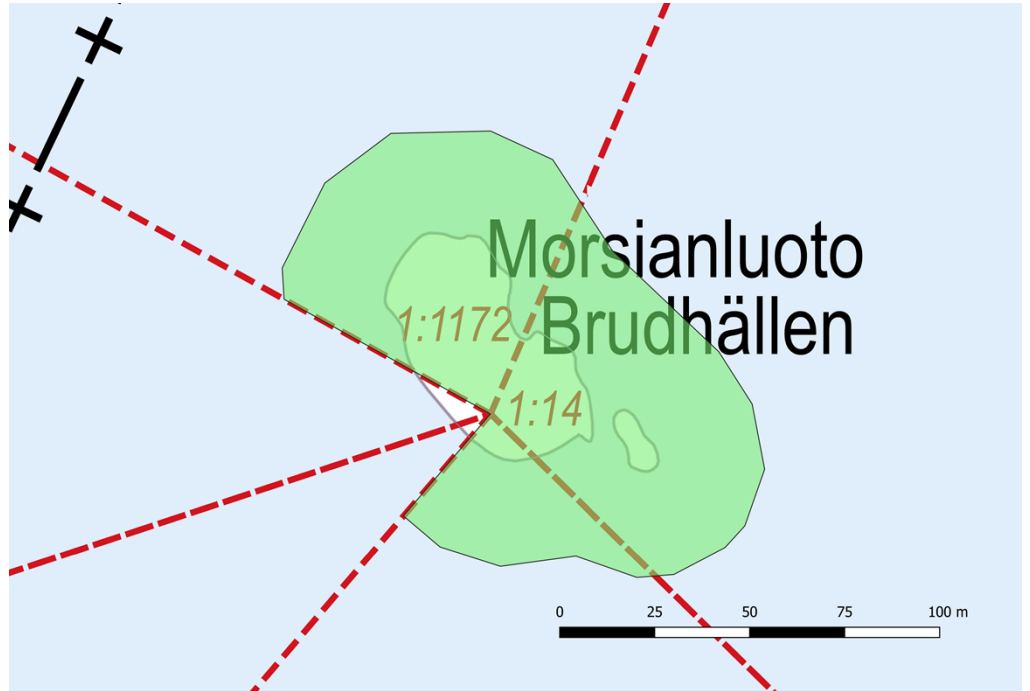

Kuva 1. Näkymä Morsianluodon itärannalta pohjoiseen. Kuva: Jere Salminen.

21.11.2019

Asia/6

Kuva 2. Morsianluodon luonnonsuojelualan rajaus (vihreällä). Pohjakartta: Kiinteistökartta, © Helsingin kaupunki.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jere Salminen, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Morsianluodon luonnonsuojelualan_hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Morsianluoto lainhuutotodistukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

21.11.2019

§ 237

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle Haltialanmetsän luonnonsuojelun perustamisesta sekä hoito- ja käyttösuunnitelman 2020-2030 vahvistamisesta

HEL 2019-000079 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Haltialanmetsän luonnonsuojelun perustamista sekä alueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamista vuosille 2020-2030.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti tuoda itäisen osan metsän eri-ikäistämistä monimuotoistamiseen tähtäävän toimenpidesuunnitelman myöhemmin jaoston päätettäväksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Sameli Sivonen: Tuodaan itäisen osan metsän eri-ikäistämistä monimuotoistamiseen tähtäävä toimenpidesuunnitelma myöhemmin jaoston päätettäväksi.

Esittelijä päätti ottaa tämän lisäyksen esittelyynsä.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Jari-Pekka Pääkkönen

Lisätiedot

Tiia Sten, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64316
tiia.sten(a)hel.fi
Kaisa Pajanen, tiimipäällikkö, puhelin: +358 9 310 31521
kaisa.pajanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Haltialanmetsän_sijainti_ ja_ rajaus
- 2 Lainhuutotodistus 091-404-1-2
- 3 Lainhuutotodistus 091-421-1-3
- 4 Lainhuutotodistus 091-431-1-659
- 5 Haltialanmetsän luonnonsuojelun hoito- ja käyttösuunnitelma 2020-2030

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

21.11.2019

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon antajat

Kasvatus- ja koulutuslauta-
kunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalau-
takunta

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Esitysteksti

Liite 1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Esitysteksti

Liite 1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esittää kau-
punginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ym-
päristökeskukselle Haltialanmetsän luonnonsuojelualueen perustamista
sekä alueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamista vuosille 2020-
2030.

Esittelijän perustelut

Hakemus Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Haltialanmetsän luonnon-
suojelualueen perustamiseksi

Suojelun tarkoitus

Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 on esitetty
perustettavaksi Paloheinän-Haltialan alueelle metsäinen luonnonsuoje-
lualue, jonka pinta-ala on 137 hehtaaria. Tarkoituksena on suojella mo-
nipuolinen lehtojen ja korprien muodostama metsäkokonaisuus, jolla on
valtakunnallista suojeluarvoa erityisesti monien luontotyyppiensä sekä
uhanalaisen ja vaateliaan kääväkäslajistonsa ansiosta. Merkittävää on
myös uuden suojelualueen koko ja kytkeytyminen olemassa oleviin
suojelualueisiin.

Taustaa

Haltialan metsäalueen arvo on tiedetty jo pitkään. Helsingin kasvikartoi-
tuksen tekijän Arto Kurton inventoinneissa 1990-luvulla Haltialan poh-
joisosasta rajattiin useita hyvin arvokkaita lehto- ja korpialueita. Vuonna

21.11.2019

2004 rakennusviraston viherosasto laati noin 110 hehtaarin laajuiselle suunnittelualueelle ennallistamis- ja hoitosuunnitelman ja aloitti kaksi vuotta myöhemmin kyseisen alueen hoitamisen ”luonnontilan vahvistamisen suunnittelualueena”. Tavoitteena on ollut luoda Pitkäkosken rinnelehdon ja Haltialan aarnialueen väliin mahdollisimman luonnontilaisen kaltainen metsäalue. Vanhan metsän piirteet (mm. lahoppuun määrä ja vaateliaat kääväkkäät) ovatkin lisääntyneet entisestään niin, että alue on valtakunnallisesti arvokas.

Luonnonsuojelualueen perustamista on valmisteltu ensin ympäristökeskuksen ympäristönsuojeluosaston johdolla ja kaupungin organisaatiouudistuksen jälkeen kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelujen ympäristönsuojeluyksikön johdolla. Mukana viranhaltijayhteistyössä on ollut alusta alkaen sekä luonnonhoidon, kaavoituksen että liikunnan asiantuntijoita.

Luonnonsuojelualueen perustamiseen liittyvät selvitykset aloitettiin vuonna 2012. Silloin voimassa olleen luonnonsuojeluohjelman 2008-2017 mukaisesti oli tarkoitus perustaa kaksi erillistä suojelualuetta: Haltialan pohjoinen lehtoalue (44 ha) ja Paloheinän lehto- ja korpilaakson metsä (20 ha). Kasvillisuus ja linnusto kartoitettiin molemmilta alueilta.

Koska Helsingin uusi luonnonsuojeluohjelma tuli nopeutettuun valmisteluun yleiskaavan tahdissa, myös Paloheinän-Haltialan alue päätettiin ottaa tähän kokonaistarkasteluun. Uusi luonnonsuojeluohjelma hyväksyttiin ympäristölautakunnassa syyskuussa 2015, ja siinä päädyttiin esittämään Haltialaan laajempaa, ”ruotsalaismallista” suojelualuetta, jolla sallitaan myös paljon virkistystoimintoja.

Vuonna 2016 ympäristökeskus tilasi aiemmin tutkittujen kohteiden väliseltä alueelta täydentävän luontokartoituksen, ja saadut tiedot yhdistettiin vuoden 2012 tietoihin. Maastotöiden aikana ilmeni, että luonnonsuojeluohjelmassa oleva rajausta oli suhteellisen epätarkka. Se tarkistettiin syksyllä 2016 siten, että rajausperusteena oli pääsääntöisesti ekologisten kokonaisuuksien säilyttäminen, mutta paikoitellen oli mielekkäämpää käyttää suojelualueen rajana esimerkiksi olemassa olevaa ulkoilutietä.

Alueen sijainti

Suunniteltu Haltialanmetsän luonnonsuojelualue sijaitsee Pohjois-Helsingissä, Keskuspuiston pohjoisosassa (liite 1). Sen eteläpuolella on Paloheinä, idässä Tuomarinkylän pellot, pohjoispuolella Haltialan aarnialue, Pitkäkosken rinnelehdot ja Vantaanjoki. Länsipuolelle rakennetaan uutta Kuninkaantammen asuinalueita.

21.11.2019

Kiinteistötiedot ja omistus

Haltialanmetsän tuleva luonnonsuojelualue sijaitsee kolmella kiinteistöllä, jotka Helsingin kaupunki omistaa: 091-404-1-2 Tomtbacka, 091-421-1-3 Nackböle ja 091-431-1-659 Tuomarinkylän kartano (liitteet 2-4).

Haltialanmetsän luonnonsuojelualueen rajausehdotuksen alueelle ei kohdistu rasitteita.

Kaavoitus

Yleiskaavan Kaupunkiluonto-teemakartassa Haltialanmetsän luonnonsuojelualue on esitetty oikeusvaikutteisella aluerajauksella muiden luonnonsuojeluohjelman 2015-2024 kohteiden kanssa.

Suojelualueen länsiosa sijoittuu Keskuspuiston pohjoisosan asemakaavan 11905 alueelle. Kyseisessä kaavassa on edellisen luonnonsuojeluohjelman (2008-2017) mukaisesti kaksi erillistä aluetta merkinnällä SL-2 ”luonnonsuojelulain perusteella suojeltavaksi tarkoitettu alue, jolla on erityinen virkistyskäyttömerkitys”. Nyt esitettävä laajempi suojelualueen rajausta perustuu uuteen luonnonsuojeluohjelmaan (2015-2024) ja se on osittain myös kaavan VR- eli retkeily- ja ulkoilualueella.

Suojelualueen itäosa sijoittuu asemakaavassa 9540 VR-alueelle.

Luonnon monimuotoisuus

Luontotyypit ja kasvillisuus

Haltialanmetsän kasvillisuus on monipuolista ja rehevää. Monet alueen luontotyypit ja lajit vastaavat 1990-luvun valtakunnalliseen vanhojen metsien suojeluohjelmaan päätyneiden Uudenmaan kohteiden parhaimmista. Elinympäristöistä arvokkaimpia ovat laajat lehtokorvet, turvelehdot, keskiravinteiset tuoreet lehdot sekä kosteat lehdot. Alueella on myös tuoretta ja lehtomaista kangasmetsää.

Pääosa alueen ylispuustosta on järeää tai kookasta, 70-110 vuotta vanhaa. Valtapuuna on kuusi, mutta haapaa kasvaa paikoitellen runsaasti. Itäosasta löytyy useita metsäkuvioita, joilla kasvaa tasaikäinen, nuorehko ja tiheä puusto. Kaakkoisosa poikkeaa muusta alueesta, koska se on lehtipuuvaltainen ja väljäuustoinen.

Vuosien 2012 ja 2016 luontoselvityksissä Haltialanmetsän alueella havaittiin yhteensä 210 putkilokasvitaksonia. Niiden joukossa oli useita Helsingissä harvinaisia ja uhanalaisia lajeja. Valtakunnallisesti uhana-

21.11.2019

laisia putkilokasveja ei Haltialanmetsästä ole tavattu, mutta kylläkin muutamia silmällä pidettäviä ja alueellisesti uhanalaisia lajeja.

Lahopuusto

Lahopuun määrä, laatu ja jatkumo kertovat metsän luonnontilasta. Haltialan metsissä lahopuuta on syntynyt etenkin kosteisiin elinympäristöihin. Alueen eteläosan lahopuukeskittymät ovat valtakunnallisesti merkittäviä. Runsaan kuusilahopuun syntyminen johtuu toisaalta puuston iästä, sillä yli 100-vuotiaat kuuset alkavat olla elinikänsä päässä, ja toisaalta tehdyistä ennallistamistoimista, kun pintavesi on noussut ojien patoamisen seurauksena. Myös pitkät kuivat jaksot ja myrskyt tuottavat lahopuuta. Lahopuu lisää huomattavasti metsien monimuotoisuutta, sillä monet eliöt ovat riippuvaisia siitä.

Kääväkkaät

Haltialanmetsä on valtakunnallisesti merkittävä alue kuusilahopuun kääväkäslajiston suojelun kannalta. Mobergintien lounaispuolen lehto on tärkeä haavasta ja koivusta riippuvaiselle lajistolle.

Kääpiä on kartoitettu Haltialan alueelta useana vuonna. Vuosien mitaan on havaittu yhteensä 98 kääpälajia. Alueen valtakunnallisesta suojeluarvosta ovat merkinä monet ekologiaaltaan vaateliaat lajit, kuten sitkaskääpä, kalvaskääpä ja poimukääpä, jotka on vuoden 2019 uhanalaisarviossa luokiteltu vaarantuneiksi. Valtakunnallisesti silmällä pidettävistä lajeista mm. sitruunakääpä, lumokääpä ja peikonnaahka on tavattu alueelta.

Lahokaviosammal

Lahokaviosammal on vaikeasti havaittava, uhanalainen ja erityisesti suojeltava laji, joka kasvaa pitkälle lahonneilla kuusimaapuilla ja kannoilla. Sitä on löydetty varsinkin Paloheinän täyttömäkeä ympäröivistä metsistä. Tulevalta suojelualueelta lahokaviosammalen esiintymistä ei ole kartoitettu, mutta siellä on runsaasti lajille soveltuvaa pehmentynyttä kuusilahopuuta.

Linnut

Haltialanmetsän linnustolaskennat tehtiin vuosina 2012 ja 2016. Koko selvitysalueelta havaittiin kartoituksissa yhteensä 50 lajia, jotka kuuluvat alueen pesimälinnustoon tai joiden reviiri sijaitsi osittain selvitysalueella. Haltialanmetsän pesimälinnusto on lajistollisesti ja määrällisesti varsin edustava. Vanhan metsän suosijoista puukiipijä esiintyi selvitysalueella erityisen runsaana, samoin kuin Suomessa harvalukuiset idä-

21.11.2019

nuunilintu ja pikkusieppo. Vanhemman kuusivaltaisen metsän suosi-
joista tiltalteja tavattiin muutamia. Mustapääkerttu oli runsas alueen
rehevimmillä metsäkuvioilla. Vuosien mittaan myös petolinnuista on
tehty havaintoja.

Merkittävä pesimälinnustoon vaikuttava erityispiirre selvitysalueen met-
sissä on luonnonkolojen runsaus. Laskennoissa löytyi erittäin paljon
sekä tuoreita että vanhoja käpytikan koloja. Monia kolopesijöitä, kuten
kirjosieppoa, tali-, sini- ja kuusitiaista, on Haltialassa enemmän kuin ta-
vallisilla hoidetuilla metsäalueilla. Käpytikka oli vuonna 2012 ainoa ha-
vaittu tikkalaji selvitysalueella. Vuonna 2016 tehtiin havaintoja myös pa-
lokärjestä, pohjantikasta ja pikkutikasta.

Kovakuoriaiset

Haltialan alueella elää melko edustava kuuseen liittyvä kovakuoriaisla-
jisto. Ennallistetun alueen lajiston monimuotoisuus on kasvanut kym-
menen vuoden seurantakaudella. Tällä perusteella ennallistamista voi-
daan pitää onnistuneena. Lehtipuilla elävien kovakuoriaisten yksilö-
määrä kasvoi ennallistamisen alkuvaiheessa, mutta on palautunut
myöhemmin ennalleen.

Viimeisimmässä kovakuoriaisselvityksessä vuonna 2015 ei havaittu yh-
tään uhanalaista lajia, mikä johtuu pääosin uhanalaisluokituksen muu-
toksista. Yksi silmälläpidettävä laji havaittiin: kyrmysepikällä näyttää
olevan pysyvä kanta alueella.

Lahopuukovakuoriaisten seurannalla on saatu tietoa vanhan metsän la-
jiston elinolosuhteiden kehittymisestä ja alueen muuttumisesta luon-
nontilaisemmaksi. Samalla on varmistettu, etteivät erityisen haitalliset
kaarnakuoriaiset ole lisääntyneet liian voimakkaasti. Seurantavuosien
aikana ei ole havaittu puustolle haitallisten kaarnakuoriaisten massae-
siintymiä.

Nisäkkäät

Haltiala on riittävän laaja metsäalue monille nisäkäslajeille. Sieltä on
elinympäristö- ja lintukartoituksen yhteydessä havaittu rusakko, orava,
supikoira ja kettu sekä metsä- ja valkohäntäkauriin jälkiä. Myös alueella
havaituista näädästä, villisioista ja hirvistä on saatu tietoa.

Helsingin liito-oravakartoituksessa on tehty useita havaintoja liito-ora-
van jätöksistä niin tulevalla suojelualueella kuin laajemminkin Haltialan
alueella. Liito-orava suosii vanhempia sekametsiä, joissa kasvaa kuus-
ta ja haapaa. Se viihtyy erityisesti metsissä, joissa suojaa antavia
alempia latvuskerroksia ei ole poistettu. Haltialanmetsä onkin liito-ora-

21.11.2019

valle lähes kauttaaltaan soveltuvaa tai erittäin soveltuvaa elinympäristöä.

Virkistyskäyttö

Haltialan alue on pääkaupunkiseudun tärkeimpiä ulkoilualueita ja siellä käydään arviolta kaksi miljoonaa kertaa vuosittain, näistä hiihtokäyntejä on 0,5 – 1 miljoonaa. Alueella harrastetaan myös monia muita lajeja: kävelyä, lenkkeilyä, koiran ulkoilutusta, suunnistusta, maastopyöräilyä jne.

Haltialan alueen merkitys virkistysalueena tulee yhä tärkeämmäksi, kun pääkaupunkiseudun asukasmäärä kasvaa ja samalla viheralueiden määrä vähenee täydennysrakentamisen myötä.

Opetuskäyttö

Koko Haltialan alue on erinomainen opetus- ja retkikohde. Keväällä 2018 tehtiin nettikysely lähikoulujen ja päiväkotien opettajille. Vastauksen mukaan tärkeimpiä retkikohteita alueella ovat Paloheinän majan ja Pitkäkosken majan ympäristöt, Pitkäkosken rinnelehdot ja Haltialan kotieläintila. Kyselyyn vastanneet opettajat kertoivat käyvänsä Haltialan alueella lukuvuoden aikana yleensä 1-2 kertaa/ryhmä ja päiväkotiryhmien kanssa useamminkin. Opettajat käyttäisivät aluetta enemmän, jos siitä saisi enemmän taustatietoja ja alueella olisi paremmat palvelut.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Haltialanmetsän luonnonsuojelualueelle on teetetty konsulttityönä hoito- ja käyttösuunnitelma (liite 5), joka oli luettavissa ja kommentoitavissa helmikuun 2019 ajan kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.hel.fi/luonnonsuojelu. Luontotieto Keiron Oy:n laatimassa suunnitelmassa on sovitettu yhteen alueen luontoarvoja ja virkistyskäyttöä.

Hoito- ja käyttösuunnitelma on yleistasoinen eli monien asioiden kohdalla tarvitaan yksityiskohtaisempaa toteutussuunnittelua. Hoito- ja käyttösuunnitelman mukaan myös hydrologiset selvitykset tulee tehdä ennen kuin ennallistamistoimien laajentamisesta päätetään.

Hoito

Hoitotoimien tavoitteena on jatkaa vuonna 2006 aloitettua ennallistamista ja luoda Haltialanmetsän alueelle laaja, luonnontilaistuva lehtokorpialue.

Keskeisin asia hoitosuunnitelmassa on vesitalouden palauttaminen. Tämä tehdään hitaasti ja työtä jatketaan myös suunnitelmakauden

21.11.2019

2020-2030 jälkeen. Aluksi toimitaan nykyisellä pohjoisella ennallistamisalueella ja myöhemmin uudella, eteläisemmällä osa-alueella.

Kuivatusojia patoamalla ja purouomia luonnonmukaistamalla saadaan vesi viipymään alueella pidempään, maa soistumaan nykyistä laajemmalta alueelta ja korprien eliölajistolle turvataan sopivat olosuhteet. Lahopuun määrä lisääntyy, samoin siitä riippuvaiset eliölajit. Myös metsän rakenne ja puulajisto monipuolistuvat, kun kuolevien kuusten tilalle aukkopaikkoihin kasvaa lehtipuita.

Ojien luonnontilaistumisen myötä virtavesien lajisto, ehkä jopa taimen, voi ajan mittaan palata alueelle. Virtaamavaihtelut Näsinojaan vähenevät ja eroosio pienenee, mikä puolestaan parantaa Vantaanjoen vedenlaatua ja vähentää Itämeren kuormitusta.

Kevyitä metsänhoitotoimia ehdotetaan mm. lehtoihin, joissa suositaan lehtipuita - ja pähkinäpensasta niissä paikoissa, joissa sitä esiintyy.

Suojelualueen itäreunalla on kangasmetsiä, joiden nuori puusto on tiheää ja tasaikäistä. Ympäristöpalveluiden ympäristönsuojeluyksikkö tilaa alueelle tarkemman hoitosuunnitelman (toteutussuunnitelman), koska joillekin kuvioille on perusteltua tehdä harkittuja metsänhoitotoimia, kuten harvennuksia, jotta puusto kehittyy nopeammin eri-ikäiseksi ja luonnonmukaisemmaksi. Eläinten suojapaikoiksi jätetään tiheikköjä.

Ulkoilureittien reunoja on tarpeen hoitaa. Vaarallisten puiden kaataminen tehdään ennalta sovittavien periaatteiden mukaisesti. Haasteelliset alueet käsitellään kaupungin sisäisessä työryhmässä, johon ympäristönsuojeluyksikkö kutsuu edustajat kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta, Starasta, rakennukset ja yleiset alueet –yksiköstä sekä maankäyttö ja kaupunkirakenne –yksiköstä. Latujen varsilla suositaan lehtipuita, mikä vähentää ladulle putoilevia neulasia ja helpottaa satavan lumen kertymistä ladulle. Risteyskohtien näkyvyyttä parannetaan. Reittien varsia voidaan niittää tarvittaessa.

Hoitosuunnitelmassa esitetään kahden vanhan niityn ennallistamista. Toimenpiteinä riittää vesaikon raivaus ja niitto kerran vuodessa. Niityjen ennallistamisella on myönteinen suojeluvaikutus, koska suurin osa maamme uhanalaisista eliölajeista elää perinneympäristöissä. Avoimet niityt myös monipuolistavat maisemaa.

Haitallisista vieraslajeista palsamipihdat ja satunnaiset tuomipihlajat poistetaan. Lupiinin ja jättipalsamin leviämistä alueelle seurataan ja jos niitä havaitaan, torjunta aloitetaan heti. Eläimistä supikoira vaatii torjumista, koska se syö maassa pesivien lintujen munia ja poikasia. Jos minkkihavaintoja tulee, myös sen torjunta aloitetaan.

21.11.2019

Käytön ohjaus

Käyttösuunnitelman tavoitteena on ohjata virkistyskäyttöä luonnon kannalta kestäväan suuntaan ja siten vähentää maaston kulumista. Tärkeintä on, että reitit viitoitetaan selvästi ja niiden ylläpitoon varataan nykyistä enemmän resursseja.

Reitit

Suojelualueelle ei perusteta uusia reittejä, vaan nykyisiä parannetaan ja tehdään kestävämmiksi. Hyväkuntoiset reitit ohjaavat kulkua ja toivottavasti vähentävät uusien polkujen muodostumista.

Suojelualueen reittejä ei voi tarkastella irrallaan ympäröivästä ulkoilualueesta. Alueella on laaja latuverkosto, mutta talviselle kävelyreitille on suuri tarve. Suunnitelmassa ehdotetaan Kuninkaantammentien muuttamista ympärivuotisesti ylläpidettäväksi kävely- ja pyöräilyreitiksi, jolloin hiihtoladun voisi toteuttaa Pitkälän rinnelehdon kohdalla Kuninkaantammentien ja tulevan Haltialan metsän luonnonsuojelualueen väliin. Idempänä latu johdettaisiin Kuninkaantammentien yli pellolle, mikä vaatii kevyen sillan rakentamista.

Opastettuja luontopolkuja on Haltialan metsän suojelualueella noin 4,7 kilometriä. Niiden linjauksia muutetaan tarvittaessa ennallistamistomien vuoksi. Nykyistä Korpipolkuja ylläpidetään, opastauluja ja viittoja uusitaan tarvittaessa. Aiempi Metsäpolku alueen eteläosassa päivitetään kokonaan, opasteista alkaen.

Alueella on paljon vakiintuneita polkuja, jotka mahdollistavat erilaisten lenkkien kulkemisen. Tärkeimmät polut merkitään maastoon ja karttaopasteisiin. Näitä merkittyjä ulkoilupolkuja hoidetaan aktiivisesti esim. kevyesti soraistamalla ja rakentamalla pitköspuita kosteisiin kohtiin. Kulkua ja kulumista voidaan ohjata myös siirtämällä maapuuta sopiviin paikkoihin.

Pyöräily sallitaan merkityillä reiteillä. Pyöräilyn välttämistä kuitenkin suositellaan erittäin kosteina kausina, jotta maasto ei kuluisi ja reitit eivät muuttuisi kuravelliksi.

Opasteet ja viitoitus

Hyvät opasteet ja viitoitus ovat perusta kulumisen ehkäisyyn. Kun reitit on hyvin merkitty, turha harhailu polkujen ulkopuolella vähenee. Opastauluissa suositellaan, että käyttäjät pysyvät merkityillä reiteillä erityisesti lintujen pesimäaikana touko-kesäkuussa ja kosteina kausina.

Rakenteet

21.11.2019

Turvallisuussyistä suojelualueella sallitaan rakenteita ulkoilureittien vaarallisimpiin risteyskohtiin hiihdon ja muun liikkumisen eriyttämiseksi.

Tapahtumien järjestäminen

Tapahtumien järjestämiseen tarvitaan entiseen tapaan maanomistajan lupa kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiden alueidenkäyttö ja valvonta -yksiköstä, ja lupaehdoista neuvotellaan aina ympäristöpalveluiden ympäristösuojeluyksikön kanssa. Suurten tapahtumien järjestäminen kielletään lintujen keskeisenä pesimäaikana 10.5.-30.6.

Jos suunnitellun tapahtuman järjestäminen on ristiriidassa luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräysten kanssa, järjestäjä voi hakea lupaa rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen Uudenmaan ELY-keskukselta.

Suunnitelman vaikutukset

Hoito- ja käyttösuunnitelman toteuttamisella on monia ekologisia, sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia:

Haltialanmetsän luonnon monimuotoisuus kasvaa ja luontoarvot lisääntyvät entisestään. Pitkälän rinnelehtojen ja Haltialan aarnialueen metsien kytkeytyneisyys paranee.

Luonnonsuojelun ja virkistyskäytön yhteensovittaminen antaa pääkaupunkiseudun asukkaille edelleen mahdollisuuden ulkoilla Haltialanmetsässä. Siellä onnistuu jatkossakin sosiaalinen vuorovaikutus harrastusten parissa tai iltalenkki omassa rauhassa. Luonnon hyvinvointivaikutuksista on runsaasti tutkimustietoa.

Taloudellisesti Haltialanmetsän hoito- ja käyttösuunnitelman toteuttaminen vaatii sekä merkittäviä alkuinvestointeja että jatkuvaa ylläpitoa. Kustannuksia syntyy mm. reittien ja opasteiden ylläpidosta, ennallistamisesta sekä puuston hoidosta. Karkean kustannusarvion mukaan investoinnit ovat noin miljoona euroa ja vuotuiset ylläpitokustannukset 50 000- 150 000 euroa. Summat tarkentuvat toteutus suunnitelmien laatimisen myötä.

Taloudellinen panostus on välttämätöntä, jotta vilkkaasti käytetyn alueen kulumisen saadaan hallintaan. Se myös kannattaa siksi, että alueelle tulisi jatkossakin luontoliikuntaa arvostavia kävijöitä, jotka käyttävät alueen palveluita. Näin yritysten kannattavuus paranee ja kaupungin verotulot kasvavat. - Luonnossa liikkuminen on monien tutkimusten mukaan hyödyllistä ihmisten hyvinvoinnille. Tämä näkyy vähentyneinä terveyden- ja sairaanhoidon palvelujen tarpeena. – Lisäksi Haltialan-

21.11.2019

metsän ennallistamisen arvioidaan tasoittavan virtaamia Näsiinjassa ja vähentävän Vantaanjoen tulvimista, jolloin myös tulvavahinkojen korjauskustannukset vähenevät.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

1. Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty

- rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen
- maa-aineksien, kivien ja kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- tai kallioperän vahingoittaminen tai muuttaminen
- puiden, pensaiden tai muiden kasvien ja sienten ja niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen ja niiden pesien hävittäminen sekä selkärangattomien eläinten pyydystäminen ja kerääminen
- tulenteke, telttailu ja muu leirytyminen
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen.

2. Liikkumisrajoitukset

Alueella on kielletty

- moottoriajoneuvolla liikkuminen lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä liikkumista
- pyöräily merkittyjen polkujen ulkopuolella
- ratsastus
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkien irti pitäminen.

3. Alueella on sallittu edellä mainittujen määräysten estämättä

- liikkuminen jalkaisin; merkityillä poluilla pysymistä suositellaan varsinkin kosteina kausina ja keskeisenä pesimäkautena 10.5.-30.6.
- toimintarajoitteen henkilön liikkuminen sähkömoottoroidulla apuvälineellä alueen ulkoiluteilla
- marjojen ja ruokasienten poimiminen
- vaaralliseksi arvioitujen puiden ja niiden oksien tapauskohtainen poistaminen siten, että järeiden puiden rungot (rinnankorkeusläpimitta yli 20 cm) jätetään lahopuuksi kasvupaikalleen tai sen läheisyyteen
- ulkoiluteiden ja polkujen ylläpitoon ja turvallisuuteen liittyvät toimet
- haitallisten vieraslajien poistaminen

21.11.2019

- kiinteiden muinaisjäännösten tutkiminen ja hoitaminen Museoviraston toimesta tai luvalla
- toiminta hoito- ja käyttösuunnitelmassa sekä toimenpidesuunnitelmassa tarkemmin osoitetulla tavalla

4. Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonsuojelualueelle on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa esitetään tarpeelliset toimenpiteet luontoarvojen säilyttämiseksi ja parantamiseksi sekä virkistyskäytön ohjaamiseksi. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vahvistaa hoito- ja käyttösuunnitelman sekä myöhemmin laadittavat tarkemmat toteutussuunnitelmat.

5. Rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.

Korvausmenettely

Helsingin kaupunki ei vaadi luonnonsuojelulain mukaista korvausta rauhoituksen mahdollisesti aiheuttamasta taloudellisesta haitasta.

Osallistaminen

Haltialan ulkoilualuetta käyttäviä asukkaita otettiin mukaan vuoropuheeluun jo työn alkuvaiheessa. Toimintamuodoksi valittiin edustuksellinen osallistaminen: toistakymmentä alueella toimivaa asukasyhdistystä tai harrastusseuraa sai kutsun lokakuussa 2016 järjestetyille maastokäynnille. Toiveena oli saada mukaan 1-2 edustajaa jokaisesta kutsutusta yhdistyksestä. Samoille sidosryhmille järjestettiin kaksi fasilitoitua työpajaa: kesäkuussa 2017 aiheena oli alueen käyttäjien kokemukset ja toiveet, lokakuussa 2017 puolestaan luontoarvojen ja eri virkistyskäyttömuotojen yhteensovittaminen.

Sidosryhmiltä on saatu arvokasta tietoa alueen käytöstä ja käyttäjien tarpeista. Lisäksi työpajoissa on päästy pohtimaan alueen tulevaisuutta sekä luonnonsuojelun että eri harrastusmahdollisuuksien näkökulmista. Erilaisten intressien yhteen sovittaminen onkin ollut tässä työssä erityisen tärkeää.

Tulevan luonnonsuojelualueen suunnittelusta kerrottiin myös kahdessa Pakila-Tuomarinkylän aluesuunnitelmaa käsittelevässä asukasillassa huhtikuussa 2017.

21.11.2019

Lähialueen opettajille järjestettiin nettikysely toukokuussa 2018. Se lähetettiin yli 50 koululle ja päiväkodille, ja vastauksia saatiin 20. Vantaalaiset koulut olivat vastaajissa enemmistönä.

Lokakuussa 2018 Haltialan metsän luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman luonnos esiteltiin avoimessa yleisötilaisuudessa Pakilan yläasteella, jolloin halukkailla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja kommentteja suunnitelmasta.

Tammi-helmikuun vaihteessa 2019 luonnonsuojelualueen perustamisesityksen teksti sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnos lähetettiin vielä sidosryhmille mahdollisia kannanottoja varten ja laitettiin kaupungin verkkosivuille kommentoitavaksi. Aikaa kannanotoille oli 28.2.2019 saakka.

Kannanotot

Rauhoitusesityksestä sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta saatiin yhteensä 17 kirjallista kannanottoa. Näistä kaksi oli kaupungin sisäisiä lautakuntien lausuntoja. Lisäksi 11 eri yhdistystä ja neljä yksityishenkilöä lähettivät oman kannanottonsa.

Useissa kannanotoissa ilmaistiin selvästi puoltava mielipide luonnonsuojelualueen perustamiseen. Yhdessäkään kannanotossa ei vastustettu luonnonsuojelualueen perustamista.

Monissa kannanotoissa kiiteltiin hyvää valmistelua ja suunnittelua. Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri olisivat toivoneet tiiviimpää vuorovaikutusta hoito- ja käyttösuunnitelman luonnosvaiheessa. Kaksi yksityishenkilöä oli sitä mieltä, että kaikkia käyttäjäryhmiä ei ole kuultu tasapuolisesti.

Kaikkien yksityishenkilöiden palautteessa korostui huoli maaston kulumisesta ja toive siitä, että pyöräilijät ohjattaisiin eri reiteille kuin kävelijät. Luontojärjestöjen mielestä suuria tapahtumia ei saisi järjestää alueella lainkaan eikä ainakaan toukokuun alusta heinäkuuhun. Luontojärjestöjen yhteisinä huolina olivat myös mahdolliset metsänhoitotoimet suojelualueen itäosissa ja puiden kaataminen jopa 25 metrin leveydeltä ulkoilureittien molemmin puolin. Liikuntaharrastusjärjestöjen palaute liittyi paljolti reitteihin. Monet yhdistykset ilmaisivat halunsa olla jatkossakin mukana alueen suunnittelussa.

Esittelijä kiittää kaikkia kantansa ilmaisseita arvokkaasta palautteesta. Se käydään seuraavassa läpi niin, että ensin esitellään kaupungin lautakuntien, seuraavaksi yhdistysten ja lopuksi yksityishenkilöiden anta-

21.11.2019

mat kannanotot vastineineen. Laajimpien kannanottojen kohdalla on käytetty alaotsikointia luettavuuden parantamiseksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa Haltialanmetsän luonnonsuojelualueen perustamista. Lautakunta toteaa, että alueen suojelu on kaupungin strategian mukaista luonnonsuojeluohjelman toteuttamista ja metsäverkoston vahvistamista. Alue tarjoaa päiväkot-, koulu- ja liikuntaryhmille sekä kerho- ja iltapäivätoiminnalle erinomaisen oppimisen, liikunnan ja virkistystyksen retkikohteen. Siten alueen käyttö tukee kasvatuksen ja koulutuksen strategiaa, jossa koko kaupunki on oppimisen ympäristö ja arjen liikkumista lisätään.

Lautakunta esittää, että alueen opetus- ja liikuntakäytön lisäämiseksi kaikkina vuodenaikoina tulee jatkosuunnittelussa huomioida selkeästi opastetut luontopolut ja ladut sekä riittävät palvelut alueella. Lisäksi laajempi taustamateriaali alueen luonnosta, viitoitetuista reiteistä ja palveluista helpottaisi retkien suunnittelua alueelle.

Esittelijä toteaa, että puutteet reittien merkinnöissä on tiedostettu jo pitkään. Kaupunkiympäristön toimialalla puisto- ja viheraluesuunnitteluyksikössä on käynnissä suunnitteluhanke, jossa laaditaan Keskuspuiston ulkoilureittien yleissuunnitelma sekä opastus- ja viitoitussuunnitelma.

Luonnonsuojelualueen perustamisen myötä ympäristönsuojeluyksikkö tuottaa lisää taustamateriaalia Haltialanmetsän luonnosta, reiteistä ja palveluista. Tällä hetkellä alueen luonnosta löytyy tietoa esimerkiksi osoitteista www.hel.fi/luontotieto ja www.citynature.eu.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa Haltialanmetsän luonnonsuojelualueen perustamista esityksen mukaiselle alueelle muutamien tarkennuksin. Alueen laajan virkistyskäytön takia on tärkeää, että hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitettyjen ulkoiluteiden ja reittien sekä muiden toiminnallisten alueiden ympäristöjen hoidosta huolehditaan hyvin kaikkien käyttäjien turvallisuuden takaamiseksi.

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa on tuotu hyvin esiin suojelun tavoitteet ja vaadittavat toimenpiteet. Myös reittien varsien puuston hoidon tarve on otettu hyvin huomioon, mutta reittien varsien niitto sekä muu reittien reunojen ja rakenteiden kunnossapito olisi hyvä lisätä suunnitelmaan.

Lautakunnan mielestä suunnittelussa on huomioitu hyvin alueen tärkeys ulkoilu-, liikunta- ja virkistysalueena ja näiden tarpeiden yhdistäminen suojelualueen tavoitteisiin; näiden tavoitteiden yhteensovittaminen vaatii tulevaisuudessa kaikkien eri toimijoiden hyvää yhteistyötä.

21.11.2019

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta huomauttaa, että esitetyn suojeluaueen rajauksen sisällä sijaitsee kaksi muinaismuistolain perusteella suojeltua kiinteää muinaisjäännöstä, joiden mahdollisesti tarvitsema hoito olisi hyvä kirjata hoito- ja käyttösuunnitelmaan.

Lopuksi lautakunta ilmaisee pitävänsä hyvänä, että tämä luonnoilta merkittävä ja sijainniltaan keskeinen alue ja sen luonnonarvot saadaan säilymään. On tärkeää, että luonto- ja luonnonsuojelualueita on myös kaupunkialueella julkisen ja kevyen liikenteen keinoin saavutettavissa. Tämä mahdollistaa nuorten luonnossa liikkumisen, hyvän luontosuhteen kehittymisen ja sitä kautta kasvun ympäristövastuullisiksi kansalaisiksi.

Esittelijä toteaa, että reittien varsien niitto on lisätty hoito- ja käyttösuunnitelmaan. Kiinteiden muinaisjäännösten osalta on varmistettu, että kaupunginmuseolla ei ole tällä hetkellä hoitosuunnitelmia niiden varalle. Rauhoitusmääräyksiin sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaan on lisätty maininta siitä, että Museovirasto saa tutkia ja hoitaa alueella sijaitsevia kiinteitä muinaisjäännöksiä. - Hyvä yhteistyö alueen eri toimijoiden kesken on luonnollisesti tärkeää jatkossakin.

Eteläiset kaupunginosat ry – Södra stadsdelarna rf kannattaa lämpimästi Haltialanmetsän luonnonsuojeluaueen perustamista sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaa 2020-2030. Yhdistys katsoo, että suojeluaasia on hyvin käsitelty ja suunniteltu.

Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helka kannattaa suojeluaueen perustamista ja esitettyä laajaa rajausta, jolla sallitaan paljon virkistystoimintoja. Yhdistys toteaa, että kestävä virkistyskäyttö ja luonnonsuojelu ovat alueen tärkeitä arvoja. Yhdistyksen mielestä eri luonnonsuojelunäkökulmien ja käyttäjäintressien yhteensovittaminen on ollut ansio-kasta. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa on tuotu hienosti esiin eri luontotyyppien ja alueiden suojelun tavoitteet sekä toimenpiteet niiden saavuttamiseksi. Myös koulujen ja päiväkotien mukaan ottaminen on ollut hyvä; Helka ry pitää erittäin tärkeänä kaupunkilaisnuorten luontosuhteen vahvistamista ja nuorten kasvamista ympäristövastuullisiksi kansalaisiksi.

Helka ry muistuttaa, että ulkoilureittien ja muiden toiminnallisten alueiden hoidosta ja turvallisuudesta tulee huolehtia hyvin ja siihen tulee varata riittävät resurssit. Yhdistys toivoo, että alueelle järjestetään riittävä opastus ja käyttäjien ohjeistus. Lisäksi yhdistys huomauttaa, että muinaismuistokohteet on hyvä huomioida hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Helka toivoo, että osallistamista ja vuoropuhelua alueen asukkaiden ja

21.11.2019

käyttäjien kanssa kehitettäisiin edelleen, ja jatkossa täydennettäisiin esimerkiksi sähköisin karttakyselyin.

Esittelijä viittaa kiinteiden muinaisjäännösten ja reittien reunojen hoidon osalta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle annettuun vastineeseen. Osallistamisen kehittäminen on jo työlliställä, ja jatkossa sähköiset karttakyselyt ovat varteenotettava osallistamismahdollisuus uusien luonnonsuojelualueiden perustamisvaiheessa.

Helsingin Latu ry:n mielestä suunnitelmassa on huomioitu hyvin alueen moninainen ulkoilu- ja virkistyskäyttö. Suunnitelma latu-, kävely- ja pyöräreittien yhteensovittamisesta on hyvä. Myös esitetty suunnitelma opasteiden päivittämisestä on kannatettava.

Helsingin Latu ry toivoo, että reittien suunnittelussa huomioidaan reittiverkosto kokonaisuutena. Reittien tulee palvella sekä aktiivista ulkoilua että arkista paikasta toiseen liikkumista ympäri vuoden. Risteämiskoh-
tien suunnitteluun on syytä erityisesti paneutua, reittimerkintöjä tulee parantaa sekä maastossa että kartoissa, reittejä voisi merkitä myös yhteiskäyttöreiteiksi ja leventää tarvittaessa.

On myös varmistettava, että muualta tulevat reitit eivät katkea hiihtolatuun. Tarvitaan riittävä talvikävelyreitistö. Poluilla tulee huomioida eritasoiset maastopyöräilijät niin, että opasteita on riittävästi kartalla ja maastossa.

Lisäksi Helsingin Latu toivoo, että tauko- ja levähdyspaikkoja lisätään ja alueen pohjoisosaan saadaan enemmän käymälöitä. Yhdistys kannustaa reittien ylläpitoon talkoovoimin, ja ilmoittaa olevansa jatkossakin mielellään mukana alueen suunnittelussa.

Suomen Latu ry tukee Helsingin Ladun kannanottoa ja korostaa samalla tavalla alueen hyvän ja ympärivuotisen ulkoilureittiverkoston suunnittelun tarpeellisuutta. Yhdistyksen mielestä tärkeät yhteydet ja luontoon pääsy on turvattava talvisin myös muulla tavoin kuin hiihtäen.

Esittelijä viittaa kasvatusta- ja koulutuslautakunnalle annettuun vastineeseen ja toteaa, että yllä mainitut reitteihin liittyvät asiat ratkaistaan käynnissä olevassa suunnitteluhankkeessa, jossa laaditaan Keskuspuiston ulkoilureittien yleissuunnitelma sekä opastus- ja viitoitus-suunnitelma. Suunnitelman luonnos on kaupungin verkkosivuilla ja sitä voi kommentoida Kerrokantasi-palvelussa 28.10.-17.11.2019.

Palveluiden osalta esittelijä vastaa, että Helsingin luontoalueille on suunnitteilla kuivakäymälöitä. Kaupunkiympäristön toimialalla on valmisteltu asiaa ja oltu yhteydessä myös kulttuurin ja vapaa-ajan toimia-

21.11.2019

laan. Tavoitteena on toteuttaa ensimmäiset koekuivakäymälät Viikin Pornaistenniemen pitkospuiden lähelle ja Uutelan kodan luokse. Saatuja kokemuksia hyödyntäen huussiverkostoa laajennetaan tulevaisuudessa Keskuspuistoon ja muillekin luontoalueille.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys Helsy ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri tukevat lämpimästi Haltialanmetsän suojelualueen perustamista. Yhdistykset pitävät pitkän rauhoitusprosessin lopputulosta melko onnistuneena eri intressien yhteensovittamisena, vaikka valmistelussa onkin tehty kompromisseja, jotka eivät ole luontoarvojen kannalta aivan optimaalisia.

Suojelualueen rajaus

Yhdistysten mielestä esitetty rajaus kattaa vain osan Haltialan valtakunnallisesti arvokkaasta metsäkokonaisuudesta. Eriyksen arvokkaita metsäalueita jää pois varsinkin rajauksen pohjois- ja lounaispuolella. Rajaus sisältää kuitenkin edustavimman osan alueesta, joten sitä voidaan pitää melko tyydyttävänä. Yhdistykset esittävät kuitenkin vielä vakavaan harkintaan Haltiavuoren liittämistä suojeltavaan alueeseen, jolloin suojelun piiriin tulisivat Haltialan alueen puustoltaan edustavimmat kalliometsät. Biotooppivalikoiman monipuolistaminen olisi hyvä myös alueen ympäristökasvatuskäytölle ja samalla mahdollistuisi Haltiavuoren kasvillisuutta vakavasti haittaavan maastopyöräilyn ohjaaminen merkityille poluille. Yhdistykset painottavat, että suojelun ulkopuolelle jäävien arvokkaiden metsien luontoarvojen huomioimiseen tulee joka tapauksessa kiinnittää enemmän huomiota.

Esittelijä toteaa, että luonnonsuojeluohjelmaa ja Haltialanmetsän perustamisesitystä valmisteltaessa keskusteltiin laajemmasta rajauksesta, mutta se ei saanut riittävää kannatusta. Nyt esitetty rajaus on pääpiirteissään ympäristölautakunnan hyväksymän luonnonsuojeluohjelman mukainen ja sisältyy yleiskaavan oikeusvaikutteiseen kaupunkiluonto-temakarttaan. Esittelijä on kuitenkin samaa mieltä siitä, että luonnonsuojelualueen ulkopuolellakin on paljon arvokkaita luontokohteita, esimerkiksi tiukasti suojellun lahokaviosammalen esiintymät ja Haltiavuoren paloalue, jolla on harvinaisia eliölajeja. Näihin luontoarvoihin tulee kiinnittää erityistä huomiota, kun Keskuspuiston luonnonhoitoa jatkossa suunnitellaan.

Luontotyytit ja kasvillisuus

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri (myöhemmin Helsy ja SLL:n Uudenmaan piiri) ovat sitä mieltä, että alueen valtakunnallista suojeluarvoa ei ole tuotu riittävästi esille, vaikka Haltialanmetsän suojelualueella voi katsoa olevan valta-

21.11.2019

kunnallista suojeluarvoa niin pinta-alan, luontotyyppirikkauden, MET-SO-kriteerit täyttävien metsien määrän kuin alueella elävän uhanalaisen ja vaateliaan lajiston osalta. Arvoa lisää se, että uusi suojelualue kytkee toisiinsa jo olemassa olevia suojelualueita: Haltialan aarnialueen, Pitkälän rinnelehtojen luonnonsuojelualueen ja Silvolaanmet-
sän luonnonsuojelualueen.

Yhdistykset vaativat alueen luontotyyppien ja lajiston uhanalaisuuteen liittyvien luokitusten päivittämistä (uhanalaisluokitukset ovat muuttuneet luontotyyppien osalta joulukuussa 2018 ja lajien osalta maaliskuussa 2019).

Esittelijä toteaa, että valtakunnallinen suojeluarvo on nyt kirjattu sekä rauhoitusesitykseen että hoito- ja käyttösuunnitelmaan paremmin kuin kommentteilla olleessa luonnoksessa. Uhanalaistiedot ovat edellisen uhanalaisluokituksen mukaisia, koska Haltialanmet-
sän tiedot on kerätty ennen uusien uhanalaistietojen julkistamista.

Lahopuu ja seuralaislajisto

Helsy ja SLL:n Uudenmaan piiri ihmettelevät, miksi alueen kääväkäs-
lajisto (käävät, orakkaat ja orvakat) on käsitelty ylimalkaisesti, vaikka kääväkkäät on todettu suojelualueen ainoana lajiryhmänä valtakunnal-
lisesti erittäin edustavaksi. Yhdistysten mielestä olennaisimmat ja eko-
logialtaan vaateliaimmat lajit on perusteltua mainita suojelualueen pe-
rustamisasiakirjassa.

Esittelijä toteaa, että alueen tärkeimmät kääväkäs-
lajit on lisätty rauhoi-
tusesitykseen sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaan.

Hoito

Helsyn ja SLL:n Uudenmaan piirin mielestä esitetyistä hoitotoimenpi-
teistä lähes kaikki ovat perusteltuja, mutta osaan (lähinnä ulkoilureittien
lähivyöhykkeiden hoitoon sekä puroumien luonnonmukaistamiseen)
liittyy tarvetta täsmentää esityksiä. Yhdistykset pitävät osaa suojelu-
alueen itäosan "nuoriin, tiheisiin ja tasarakenteisiin" metsiin esitetyistä
harvennushakkuista huonosti harkittuina.

Esittelijä toteaa, että tässä suunnitelmassa moni asia on käsitelty yleis-
piirteisesti. Puroumien ennallistaminen tarkentuu hydrologisen selvi-
tyksen jälkeen. Samoin suojelualueen itäosaan esitettyjä metsän eri-
ikäistämiseen tähtäviä toimenpiteitä tarkennetaan myöhemmin laadit-
tavassa toimenpidesuunnitelmassa.

Reitit

21.11.2019

Yhdistykset pitävät esitettyjä reittilinjauksia perusteltuina.

Tapahtumien järjestäminen

Yhdistykset ihmettelevät, että rauhoitusmääräykset sallivat harkinnanvaraisen suurten tapahtumien järjestämisen alueella määrittämättä tarkemmin, mitä nämä tapahtumat voivat olla. Ainoa rajoitus on linnuston pesinnän ydinaika, joka on määritelty hyvin lyhyeksi. Yhdistykset eivät pidä alueen ulkoilureittien ja latujen ulkopuolista osaa erityisen sopivana mihinkään merkittävää kulutusta tai häiriötä aiheuttavaan tapahtumaan ja ovat sitä mieltä, että mikäli suurten tai muuten ilmeistä häiriötä aiheuttavien tapahtumien järjestäminen alueen metsissä tullaan sallimaan, on kesäaikaista rauhoitusta syytä pidentää sekä alku- että loppupäästä siten, että rajoitusaika olisi esimerkiksi 1.5. – 15.7.

Esittelijä toteaa, että suurten tapahtumien määrittelemisen vaikeutta on avattu hoito- ja käyttösuunnitelman sivulla 70. Kaikkiin tapahtumiin on kuitenkin edelleen haettava lupa kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiden alueiden käyttö ja valvonta -yksiköstä, joka ympäristöpalveluiden ympäristönsuojeluyksikön kanssa neuvoteltuaan harkitsee jokaisen hakemuksen kohdalla, kuinka paljon kyseinen tapahtuma mahdollisesti häiritsee suojeluarvoja ja voidaanko lupa myöntää.

Esittelijä muistuttaa vielä, että luonnonsuojeluohjelmassa lähtökohtana suojelualueen perustamiselle tässä laajuudessa on ollut se, että virkistystoiminta voi jatkua alueella. Suurten tapahtumien rajoitusaikaa mietittäessä tavoitteena on ollut sovittaa yhteen luontoarvot ja Haltialan-Paloheinän perinteikäs suunnistustoiminta, joka on jatkunut alueella 1970-luvulta lähtien. Esittelijä yhtyy näkemykseen siitä, että aikajakso, jolloin suurten tapahtumien järjestäminen on kielletty, on ekologisesti tarkasteltuna suhteellisen lyhyt. Sitä on nyt pidennetty 30.6. asti. Se on luonnonsuojelun ja virkistyskäytön välillä tehty kompromissi, joka on epätydyttävä molemmille, mutta kuitenkin luonnon kannalta nykytilanetta parempi – tähän mennessä alueella ei ole ollut minkäänlaisia rajoituksia.

Esitetyt rauhoitusmääräykset

Yhdistykset pitävät esitettyjä rauhoitusmääräyksiä pääosin perusteltuina, kunhan

1. hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnosta muokataan siten, että sen keskeiset ongelmat (lueteltu jäljempänä) saadaan poistettua
2. ulkoiluteiden ja polkujen varrelta kaadettavien järeiden puiden rungot jätetään suojelualueelle

21.11.2019

3. linnuston kannalta herkkää aikaa, jolloin ei järjestetä suuria tapahtumia, laajennetaan kattamaan väli 1.5. – 15.7.

Esittelijä toteaa, että järeiden puunrunkojen jättämistä koskeva kohta on nyt tarkennettu. Luettelon kolmannen kohdan osalta viitataan vastineen kohtaan ”tapahtumien järjestäminen”. Uudenmaan ELY-keskus tekee lopullisen perustamispäätöksen rauhoitusmääräyksineen.

Hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnoksesta

Hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnokseen liittyvästä vuorovaikutuksesta

Helsy ja SLL:n Uudenmaan piiri kirjoittavat, että Haltialanmetsän suojelun alueen perustamiseen liittyvä vuorovaikutus on ollut poikkeuksellisen perusteellista, mutta valitettavasti hoito- ja käyttösuunnitelmaa ei ole luonnosvaiheessa tuotu kunnolla osallisten kommentoitavaksi, vaikka se sisältää monia tulevan suojelun alueen hoidon kannalta keskeisiä linjauksia ja toimenpide-esityksiä. Yhdistykset kirjoittavat myös: ”Koko alueen hoidon kannalta keskeisimmän dokumentin heikko vuorovaikutus vie hoito- ja käyttösuunnitelmalta merkittävän osan sen oikeutuksesta toimia jatkossa tarkempia toteuttamissuunnitelmia ohjaavana suunnitelmana”.

Yhdistykset huomauttavat, että heidän mielestään hoito- ja käyttösuunnitelma on luonnos, jossa on vielä monia muutos- ja korjaustarpeita. Se esitellään kuitenkin ikään kuin päätettynä asiakirjana eli olemassa olevana julkaisuna. Yhdistykset esittävät, että siihen suhtaudutaan edelleen luonnoksena, jota ollaan valmiita myös muuttamaan ja täydentämään, mikäli lausuntokierroksen palaute sitä edellyttää.

Esittelijä toteaa, että osallisilla on juuri ollut mahdollisuus kommentoida hoito- ja käyttösuunnitelman luonnosta, johon on nyt tehty muutoksia saadun palautteen perusteella. Hämmennystä on aiheuttanut ilmeisesti se, että hoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksen taittovaiheessa kannesta tehtiin valmiin julkaisun näköinen, vaikka muutoksia oli odotettavissa ja julkaisu viimeistellään vasta Uudenmaan ELY-keskuksen vahvistettua suunnitelman.

Valmistelun loppuvaiheessa olisi voinut järjestää vielä yhden tapaamisen sidosryhmien kanssa. Haltialanmetsän suojelun alueen valmistelutyössä vuorovaikutusta on kuitenkin ollut poikkeuksellisen paljon, koska alue on laaja ja paljon käytetty. Yleisesti ottaen Helsingin kaupunki osallistaa asukkaitaan uusien luonnonsuojelun alueiden valmistelussa enemmän kuin laki vaatisi. Läheskään kaikissa kunnissa ei asukkaita kuulla luonnonsuojelun alueiden perustamisen valmisteluvaiheessa niin paljon kuin Helsingissä.

21.11.2019

Haltiala muissa suunnitelmissa

Helsy ja SLL:n Uudenmaan piiri huomauttavat, että suunnitelman sivulla 11 olemassa olevien suunnitelmien joukossa on mainittu myös Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoidon yleissuunnitelma 2019-2033, jota ei ole asiallista käsitellä tasaveroisena jo hyväksytyjen suunnitelmien kanssa, koska kyseinen yleissuunnitelmaluonnos palautettiin uuteen valmisteluun marraskuussa 2018.

Esittelijä toteaa, että tekstiin ja julkaisuluetteloon on nyt merkitty Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoidon yleissuunnitelman 2019-2033 kohdalle merkintä ”valmistelussa”.

Elinympäristöt

Helsyn ja SLL:n Uudenmaan piirin mielestä alueen valtakunnallinen arvo suojelualueverkoston kehittämisen ja varsinkin rehevien metsä- ja korpityyppien kannalta on hyvä tuoda selvemmin julki tässä osuudessa. Kuvauksessa vähätellään turhaan alueen metsien merkitystä vanhoina metsinä toteamalla, että ”alueella ei ole hyvin vanhaa puustoa johtuen alueen historiasta”. Tosiasiassa rehevillä lehtopohjilla ja lehtoturvekan-kailla kasvavat yli 100-vuotiaat kuuset ovat jo niin vanhoja puita kuin ne näin eteläisillä ja rehevillä kasvupaikoilla kasvavina kuusina pystyvät olemaan. Tämä on osasy siihen, miksi tiettyjen vanhimpien metsikkökuvioiden kuusista niin suuri osa on nykyisin pysty- tai maalahopuuna.

Esittelijä toteaa, että tekstiä on muutettu siten, että alueen valtakunnallinen arvo tulee paremmin esiin.

Suojelualan luontotietopohjan ajantasaisuus

Helsyn ja SLL:n Uudenmaan piirin mielestä hoito- ja käyttösuunnitelman pitäisi toimia myös aluetta koskevan keskeisen luontotiedon koosteenä. Siksi olisi tärkeää, että siinä käsiteltäisiin tasapuolisesti alueen keskeisimmät, selvityksissä todetut lajistoarvot. Nyt hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnoksessa on käsitelty lähinnä putkilokasvit, linnut, kovakuoriaiset ja nisäkkäät.

Esittelijä toteaa, että parhaimmillaan hoito- ja käyttösuunnitelma toimii myös suojelualan tärkeimmän luontotiedon lähteenä. Hoito- ja käyttösuunnitelman tekstiä on korjattu siten, että kääväkät tulevat paremmin esille. Mutta jos Haltialan metsän hoito- ja käyttösuunnitelma sisältäisi kaikki alueelta kerätyt luontotiedot, se olisi järkälemäinen teos, jota olisi hankala kuljettaa käytännön hoitotoissa maastossa. Siksi siinä päätettiin esittää luontotiedot vain tiivistetysti ja keskittyä enemmän hoidon ja käytön suunnitteluun. Vuosien 2012 ja 2016 luontoselvitysten

21.11.2019

tulokset on koottu yhteen raporttiin, joka julkaistaan kaupungin luontotietojärjestelmässä. Lisäksi on erillisiä julkaisuja esimerkiksi kääpä- ja kovakuoriaisselvityksistä. Nämä on listattu hoito- ja käyttösuunnitelman lähdeluetteloon.

Lahopuut ja seuralaislajisto

Helsy ja SLL:n Uudenmaan piiri ovat sitä mieltä, että hoito- ja käyttösuunnitelman kuvassa 10 oleva "lahopuun määräärvio tunnistaa ja osoittaa hyvin suojeluesityksen kaikkein runsaslahopuustoisimmat metsiköt. Vuosina 2012 ja 2016 tehdyssä lahopuumäärien silmämääräisessä arvioinnissa on ilmeisesti ollut selviä kalibrointiongelmia, koska kartan perusteella valtaosalla suojelualueesta lahopuuta on vain vähän (alle 5 kuutiometriä/ha) tai korkeintaan kohtalaisesti (5-10 kuutiometriä/ha). Todellisuudessa tilanne on lahopuuston osalta varsinkin vuonna 2019 selvästi tätä parempi."

Esittelijä toteaa, että yhden henkilön tekemissä silmämääräisissä arvioissa on aina epätarkkuutta ja subjektiivisuutta. Kuutiomäärää ei mitattu maastossa, vaan asteikoksi otettiin karkea neliportainen luokittelu. Kuten kuvatekstissä kerrotaan, arviot on tehty vuosina 2012 ja 2016 eikä niiden ole tarkoituskaan kuvata vuoden 2019 tilannetta. Lahopuun määrä on tosiaan ilahduttavasti lisääntynyt, mutta pitkän valmistelun tässä vaiheessa olisi mahdotonta päivittää kaikkia tietoja nykytilannetta vastaaviksi.

Yhdistykset ihmettelevät lisäksi, kuinka ylimalkaisesti hoito- ja käyttösuunnitelmassa kuvataan kääpä-lajisto, ainoa lajiryhmä, jonka osalta alueen arvot ovat todetusti valtakunnallisesti merkittävät.

Yhdistykset huomauttavat esimerkiksi, että alueelta on havaittu aikojen kuluessa yhteensä 98 kääpä-lajia. Uhanalaisen ja vaateliaan kääväks-lajiston kannalta alueen suojelumerkitys on selvästi valtakunnallista tasoa.

Yhdistykset esittävät, että alueelta havaitut ns. Punaisen kirjan lajit sekä muut erityisen merkittävät kääväks-lajit esitetään hoito- ja käyttösuunnitelmassa taulukoituna kuten putkilokasvit ja luokiteltuna uusimman eli maalikuussa 2019 julkaistun Punaisen kirjan mukaan.

Esittelijä toteaa, että uhanalaiset ja vaateliaat kääväks-lajit ja niiden valtakunnallinen arvo tuodaan nyt tekstissä paremmin esiin. Niiden lajilistat löytyvät kuitenkin taulukoituna Helsingin kääpäselvityksistä, joten niitä ei toisteta tässä.

Linnusto

21.11.2019

Helsy ja SLL:n Uudenmaan piiri esittävät, että linnuston osalta Punaisen kirjan lajit ja muut Helsingissä suojelutoimia vaativat lajit on syytä esittää taulukossa. Tässä on syytä huomioida myös alueelta 2010-luvun muissa selvityksissä havaitut lajit.

Esittelijä toteaa aiempaan viitaten, että hoito- ja käyttösuunnitelmaan ei ole koottu kattavasti kaikkea lajistotietoa. Linnut on kuvailtu ja taulukoitu kattavasti luontotietojärjestelmässä julkaistavassa vuosien 2012 ja 2016 luontoselvitysraportissa ja sen liitteessä 3.

Eläimistö

Helsy ja SLL:n Uudenmaan piiri huomauttavat, että Eläimistö-otsikon nimeksi on syytä muuttaa kovakuoriaiset ja nisäkkäät.

Osallistaminen

Yhdistykset toteavat, että osallisten listalle kuuluu Suomen luonnonsuojeluliiton sijasta sen maakunnallinen piirijärjestö Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri.

Esittelijä toteaa, että otsikointia ja osallisia koskevat tarkennukset on tehty tekstiin.

Luonnonsuojelun tavoitteet

Helsyn ja SLL:n Uudenmaan piirin mielestä alueeseen liittyviä suojelutavoitteita on käsitelty monipuolisesti, mutta tavoitteista näyttäisi puuttuvan alueen kangas-, lehto- ja korpimetsien puuston kehittäminen pääosaltaan luonnontilassa. Tämä on syytä lisätä.

Esittelijä toteaa, että Haltialanmetsän puuston annetaan kehittyä pääosin luonnontilassa. Vesiolosuhteiden ennallistamistoimilla pyritään alkuperäisiin korpimaisiin kosteusolosuhteisiin. Joitakin istutusmetsikköjä harvennetaan, jotta ne kehittyisivät nopeammin monikerroksisiksi ja monimuotoisiksi.

Purojen ennallistaminen

Helsyn ja SLL:n Uudenmaan piirin mielestä esitetty purojen ennallistaminen on tavoitteena hyvä, mutta mahdollinen toteutus vaatii erityistä tarkkuutta ja harkintaa toteuttamissuunnitelmia laadittaessa. Koneiden viemistä maaperän ja lahoppuuston suhteen herkille kohteille on syytä harkita ja suunnitella tarkkaan sekä varmistaa se, että toteutus tapahtuu sellaisina vuosina ja vuodenaikoina, jolloin maaperävauriot jäävät mahdollisimman pieniksi. - Suisteiden käyttö purojen mutkaisuuden luomiseksi puuttuu esitetyistä keinovalikoimasta.

21.11.2019

Esittelijä vastaa, että ensin teetetään hydrologiset selvitykset, ja vasta sitten päätetään, tehdäänkö suurimittaisia kaivuutöitä ja miten ne toteutetaan. Jos kaivamiseen ryhdytään, on ilman muuta noudatettava suurta harkintaa ja huolellisuutta. Siinä vaiheessa ollaan yhteydessä myös Uudenmaan ELY-keskukseen. - Hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetään mahdollisiksi ennallistamiskeinoiksi ”erilaisia puurakenteita, kiviä, pohjannostoa tai säännöstelypatoja”. Puurakenteet ja kivet ohjaavat vedenvirtausta mutkittelevaksi.

Lehtojen hoito

Helsy ja SLL:n Uudenmaan piiri toteavat: ”Lehtojen mahdollinen hoito on rajattu niihin kohteisiin, joissa se nähdäksemme on järkevää. Mombergintien lehtoalueen hoidossa on syytä huomioida alueen merkitys tärkeänä, vuodesta toiseen asuttuna liito-oravan ydinalueena. Siksi myös kuusen on syytä jatkossakin kuulua alueen lajistoon niin isoina puina kuin asuttujen kolohaapojen läheisyydessä kasvavina, suojaa tarjoavina alikasvospuina. Liiallisen alikasvoskuusen pienimuotoinen poisto on kohteella varmasti laadukkaasti toteutettavissa, mutta sitä ei kannata toteuttaa ilman liito-oravan tarpeiden huomiointia.”

Esittelijä toteaa, että Haltialanmetsän lehdot ovat pääasiassa kuusivaltaisia, joten Mombergintien lehtipuuvaltaiset lehdot lisäävät alueen lajistollista monimuotoisuutta. Lehtipuuvaltaisuuden ylläpitäminen vaatii kuusen taimien poistamista. Liito-oravan huomioon ottaminen on mainittu hoito- ja käyttösuunnitelman kohdassa 6. Lisäksi liito-oravan ja sen pesimäpuiden seuranta lisätään myöhemmin laadittavaan seurantaohjelmaan, jotta niiden lähiympäristöä osataan käsitellä sopivalla varovaisuudella.

Lahopuu

Helsy ja SLL:n Uudenmaan piiri kirjoittavat: ”Haltialanmetsän alueella on ollut jo toistakymmentä vuotta tarjolla merkittäviä määriä tuoretta kuusilahopuuta ja siten myös näkyvää kirjanpainaajaeloa. Tämä ei ole aiheuttanut ympäristöön mitään aidoksi ja varsinaiseksi metsätuhoksi kutsuttavaa ilmiötä. Joidenkin biologisen ikänsä päähän tulleiden vanhojen kuusten kuolema ei metsätuho vielä ole. Hoito- ja käyttösuunnitelman teksti viittaa siihen, että alueelta on poikkeustilanteissa mahdollista poistaa myös hyönteistuhoriskiä aiheuttavaa, vaurioitunutta puustoa. Tällaiset asiat tulisi käsitellä rauhoitusmääräysten yhteydessä eikä jättää ilman kunnollista vuorovaikutusta laadittuun hoito- ja kehittämissuunnitelmaan.”

Yhdistykset kirjoittavat edelleen: ”Keskuspuiston alueella on 2010-luvulla tapahtunut useita kaupungin virkamiesten keskenään siunaamia

21.11.2019

ja osin ylimitoitettuja kuusituulenkatujen poistoja. Näiden ylilyöntien jälkeen luontojärjestöpuolella on jäljellä hyvin vähän luottamusta siihen, että pelkästään kaupungin sisäisellä virkamieskonsultoinnilla pystytään välttämään tarpeettomat ylilyönnit, mikäli vaurioitunutta kuusta päädytään poistamaan. Mikäli tällaisiin ratkaisuihin suojelualueella päädytään, on selvää, että ELY-keskuksen konsultoinnin lisäksi tarvitaan myös muuta vuorovaikutusta.”

Esittelijä toteaa, että Keskuspuiston suojelemattomissa osissa aiemmin tapahtuneita tuulenkaatojen poistoja ei ole syytä verrata Haltialanmetsään, josta on tulossa luonnonsuojelualue. Suojelualueilla toimitaan eri periaatteella kuin virkistysmetsissä. Rauhoitusmääräykset on käyty valmisteluvaiheessa läpi Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Määräykset eivät salli mahdollisten hyönteistuhoriskiä aiheuttavien puiden poistamista ilman alueellisen ELY-keskuksen lupaa.

Metsien ja puuston hoito

Helsyn ja SLL:n Uudenmaan piirin mielestä ”hoito- ja käyttösuunnitelman ongelmallisin ja huonoiten perusteltu esitys liittyy nuorten, tiheiden ja tasaikäisten kangasmetsien hoitoon alueen itäosassa”. Yhdistysten mielestä ”niiden kohdalla ei ole osattu pysyä luonnonsuojelun kannalta järkevissä toimenpiteissä, vaan on lähdetty perustelemaan hakkuita myös virkistyskäytölle muka koituvilla hyödyillä. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa mahdolliseksi hoitoalueeksi on rajattu melko iso alue, joka sisältää yksijakoisten yhden puulajin kuusikoiden ohella myös vastaavan ikäistä sekapuustoa sekä nuoria sekametsätaimikoita - nuoria metsiä. Itä-koillisosassa hoitoalueen rajaukseen on otettu mukaan myös kuvio runsaslahopuustoista vanhaa kuusimetsää.”

Yhdistykset jatkavat: ”Hoitoalueen koillis-itäosan vanha kuusikko tulee rajata toimenpiteiden ulkopuolelle. Tähän länsipuolelta liittyvät taimikovaiheen ja nuoren metsän kehitysluokan välillä olevat metsiköt sopivat hyvin kehitettäväksi tiheinä ja suojaisina ilman hoitoa. Tällöin ne tarjoavat häiriöille herkälle lajistolle (mm. pyy) sopivia suojapaikkoja. Hoitoalueen eteläosan tasaikäiset kuusikot voidaan hyvin käsitellä yhdellä erirakenteistavalla harvennushakkuulla, kunhan kaadettava järeämpi puusto jätetään kuviolle maalahopuiksi. Hoitoalueeseen sisältyvät sekapuustoisemmat kohdat on syytä rajata kaikkien käsittelyjen ulkopuolelle.”

Esittelijä toteaa, että hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti kuvassa 33 merkitylle alueelle laaditaan yksityiskohtaisempi hoitosuunnitelma, jossa tarkennetaan mahdolliset osa-alueet, joilla harkittuja metsänhoitotoimia tehdään. Tarkoitus ei ole käsitellä kuvaan 33 rajattua aluetta

21.11.2019

kokonaan, vaan rajauksen sisältä tarkoin valittuja kuvioita tarkoin harkituin toimenpitein. Häiriöherkkien eläinten suojapaikoiksi jätetään tiheiköjä. Hoito- ja käyttösuunnitelman tekstiä on selvennetty näiltä osin.

Ulkoilureittien varsien hoito

Alueen valtakunnallisesti merkittävän ja monipuolisen virkistyskäytön ja varsinkin alueen hiihtomerkityksen takia Helsy ja SLL:n Uudenmaan piiri ymmärtävät perusteet ulkoilureittien viereen esitettyyn 10 metrin hoitovyöhykkeeseen varsinkin ns. kaatumavaarallisten puiden osalta. Sen takaiselta 15 metrin lisätarkastelualueelta puiden kaatamisen tulee sen sijaan aina olla hyvin poikkeuksellinen toimenpide. Yhdistysten mielestä hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnos jättää tältä osin liikaa tulokinnanvaraa kaupungin omalle jatko-ohjeistukselle.

Yhdistysten mielestä hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnoksessa on melko onnistuneesti kuvattu ne tilanteet, joissa järeä puu muuttuu ulkoilureitin kannalta jossakin määrin vaaralliseksi. Yhdistyksen kirjoittavat: ”Pidämme listaa melko lailla kattavana eikä hoito- ja käyttösuunnitelman tapaan esimerkinomaisena. Ongelmallisten järeiden lehtipuiden osalta on monissa tapauksissa hyvät perusteet jättää rungon alaosa pötkelöksi. Tällaiset 3–5 metrin pötkelöt toimisivat osaltaan kolopuun lisääjinä eivätkä erityisemmin aiheuta turvallisuusriskiä.”

Esittelijä toteaa, että puita ei ole tarkoitus kaataa automaattisesti 25 metrin etäisyydellä ulkoiluteistä. Ulkoilutien viereinen 10 metriä on vaarallisten puiden kannalta ”perustarkastelualue”. Mutta koska puut voivat hyvinkin kasvaa 25 metrin pituisiksi, eikä niiden latvaosienkaan haluta kaatuvan ulkoilutielle, on vaarallisia puita seurattava ja tarkkailtava käyttäen voitava kaataa jopa 25 m etäisyydeltä ulkoilutien molemmin puolin. Hoito- ja käyttösuunnitelman tekstiä on tarkennettu tältä osin.

Hoito- ja käyttösuunnitelman lukuun 6.8 vaaraa aiheuttavien puiden kohdalle on myös kirjattu, että harkinnan mukaan voidaan vaarallisten puiden yläosa katkaista ja jättää alaosa pystyyn pötkelöksi. On kuitenkin otettava huomioon, että esimerkiksi viiden metrin koivupötkelöt aivan ulkoilutien vieressä voivat aiheuttaa vaaraa romahtaessaan aikaan maahan.

Helsyn ja SLL:n Uudenmaan piirin mielestä suojelualueelta kaadettavien järeämpien puiden jättäminen maalahopuiksi joko kaatoalueelle tai siirtäminen suojelualueen muihin osiin tulee olla lähtökohtaista (alunperin tekstissä käytettiin sanaa ”ensisijaisesti”). Yhdistykset pitävät hoito- ja käyttösuunnitelman ja rauhoitusmääräysten ehdotettuja sanamuotoja tältä osin liian löysinä. Yhdistysten mielestä pienpuuston käsit-

21.11.2019

telyyn ei ole tarvetta kuin parin metrin vyöhykkeellä reitin luomassa valoaukossa. Poikkeuksena ovat risteysalueet, joissa on näkymäsyistä perusteet poistaa pienpuustoa laajemmalla alueelta.

Esittelijä toteaa, että hoito- ja käyttösuunnitelman tekstiä on muutettu ja sana ”ensisijaisesti” on poistettu. Pienpuustoa ei ole tarkoitus hoitaa laajoilla alueilla, vaan nimenomaan risteysalueilla ja tarvittaessa reitin varsilla.

Helsingin Seudun Lintutieteellinen yhdistys – Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry kannattaa lämpimästi alueen suojelua mahdollisimman laajana, yhtenäisenä ja luonnontilaisena. Yhdistys on pääosin tyytyväinen perustamisesitykseen sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaan ja pitää alueen liittämistä luonnonsuojelualueverkostoon merkittävänä tekona. Lisäksi yhdistys pitää kannatettavana kaupungin linjaa lähteä rohkeasti sovittamaan yhteen alueen merkittäviä luontoarvoja ja voimakasta virkistyskäyttöä.

Rajaus

Tringa toteaa, että Haltialan alue on määritelty maakunnallisesti arvokkaaksi lintualueeksi edustavan metsälinnustonsa vuoksi. Tämän ns. MAALI-alueen rajaus on huomattavasti esitettyä suojelualuetta suurempi. Tringan mielestä suojelualueen rajaaminen nyt esitettävän alueen pohjois- ja länsiosissa MAALI-alueen rajauksen mukaisesti turvaisi alueen metsäluonnon arvoja ja parantaisi viheryhteyksiä. Tringa painottaa, että olisi järkevää suojella myös luonnon kannalta arvokkaimpien alueiden ympäristöä, jolloin arvokkaiden kohteiden ympärille muodostuisi riittävä puskurivyöhyke. Näin voitaisiin ohjata ihmisiä kulutusta paremmin kestäville kuiville osille, ja samalla turvattaisiin Keskuspuiston vihersormen ja pääkaupunkiseudun viherkehän kytkeytyneisyys.

Lisäksi Tringa huomauttaa, että suunnitelmassa Pitkäkosken rinnelehtojen kohdalla Haltialanmetsän luonnonsuojelualueen alkuperäistä pohjoisrajaa on siirretty 25 m etelään päin, jotta hiihtäjät ja muut talviliikkujat saadaan omille reiteilleen. Tämän kompensoimiseksi yhdistys esittää suojelualueen laajentamista muualla.

Esittelijä viittaa rajauksen muutoksen osalta aiempaan vastaukseen Helsylle ja SLL:n Uudenmaan piirille ja lisää, että Haltialanmetsän suojelualueen ensisijaisina rauhoitusperusteina ovat lehto- ja korpikasvillisuus sekä arvokkaat käävät. Valitettavasti rajaukseen ei ole voitu ottaa mukaan kaikkien eliöryhmien kannalta optimaalisia alueita.

Esittelijä toteaa, että ekologisesti olisi järkevää rauhoittaa alueita puskurivyöhykkeineen. Toisaalta pääkaupunkiseudulla on niin paljon erilai-

21.11.2019

sia maankäyttötarpeita, että näin laajan suojelualueen perustaminen on toteutuessaan merkittävä saavutus. Laajan virkistyskäytön salliminen mahdollistaa pinta-alaltaan laajan luonnonsuojelualueen perustamisen.

Hoito

Tringa toteaa, että osa esitetyistä hoitotoimista on ristiriidassa sen tavoitteen kanssa, että jatketaan vuonna 2006 aloitettua ennallistamista ja luodaan Haltialanmetsän alueelle laaja, luonnontilaistuva lehtokorpialue. Esimerkiksi ulkoilureittien varrelle esitetty 25 m levyinen tarkasteluvyöhyke tuo mahdollisten hoitotoimien piiriin yli 15 % alueen pinta-alasta, mikä uhkaa metsän yhtenäisyyttä ja luontoarvoja. Tringa esittää hoitotoimien rajaamista 10 metrin etäisyydelle ulkoilureiteistä. Tämän alueen ulkopuolelta hoitotoimia saisi kohdistaa vain selvästi virkistyskäytön turvallisuutta vaarantaviin yksittäispuihin tapauskohtaisesti ja huolellisesti harkiten. Tringa kannattaa kaadettujen puiden jättämistä ensisijaisesti lahopuuksi.

Tringa ihmettelee alueen itäosiin esitettyjä ”harkittuja metsänhoitotoimia”. Yhdistyksen mielestä osa hoitotoimien piiriin esitetyistä alueesta tulisi ehdottomasti rauhoittaa kaikilta toimilta (mm. vanhaa, runsaasti lahopuuta sisältävää kuusimetsää ja noin 40-vuotiaita kuusivaltaisia sekametsiä). Yhdistys kehottaa harkitsemaan tarkoin myös taimikoiden hoitotoimia, koska taimikot ovat luonnollisia turvapaikkoja eläimille.

Tringa myös vaatii, että metsänhoitotoimet, erityisesti hakkuut, toteutetaan lintujen pesimäaikojen ulkopuolella.

Esittelijä viittaa Helsylle ja SLL:n Uudenmaan piirille annettuun vastaukseen liittyen hoitotoimiin 10-25 metrin etäisyydellä ulkoiluteistä ja itäosiin esitettyihin ”harkittuihin metsänhoitotoimiin”.

Mahdolliset hoitotoimet tehdään pesimäajan (1.4 – 31.7.) ulkopuolella, lukuun ottamatta vaarallisia puita, joita voidaan tarvittaessa poistaa muulloinkin.

Tapahtumat

Tringa kirjoittaa suurten tapahtumien järjestämiskiellosta aikavälillä 10.5.-20.6: ”Rajaus on lintujen pesimäbiologian valossa täysin järjetön ja sitä on ehdottomasti pidennettävä. Linnut ovat häiriölle alttiita erityisesti pesimä- ja poikasaikaan, jolloin isot ihmismassat alueella voivat helposti pilata pesintöjä kokonaan.” Tringa jatkaa: ”Esitetty rajaus loppuu monen myöhään muuttavan lajin osalta aivan liian aikaisin ja toisaalta alkaa monen varhain pesivän lajin kannalta aivan liian myö-

21.11.2019

hään.” Tringa muistuttaa, että monien lintulajien elinkierto on kuuluu myös toisen poikueen tekeminen myöhemmin kesällä.

Tringa toteaa, että alueen luontoarvojen kannalta paras ratkaisu olisi tapahtumien kieltäminen kokonaan, mutta laajan virkistyskäytön vuoksi ymmärtää tämän olevan haastavaa. Niinpä Tringa esittää, että tapahtumien järjestäminen kielletään ajalla 1.5.-31.7.

Esittelijä viittaa suurten tapahtumien järjestämisen osalta aiempaan vastaukseensa Helsylle ja SLL:n Uudenmaan piirille.

Helsingin suunnistajat ry kertoo, että yhdistys on ollut mukana luonnonsuojelualueen suunnittelutyössä ja suunnitelmassa on otettu hyvin huomioon alueella tapahtuva suunnistustoiminta. Yhdistys pitää ennallistamista erinomaisena asiana, koska ennallistamisen myötä alueelle syntyy uusia luonnon monimuotoisuutta lisääviä maastokuvioita.

Yhdistys kertoo tarkentaneensa omaa ohjeistustaan ratasuunnittelussa, tavoitteenaan haitallisten luontovaikutusten vähentäminen. Käytössä on mm. tapahtumien valvojat, jotka huolehtivat siitä, että ratojen laatijat eivät käytä samana tai peräkkäisinä vuosina samoja rastipisteitä eikä yksittäisille reiteille tai rastipisteille tule liikaa suunnistajia.

Helsingin suunnistajat kertoo lisäksi olevansa 75-vuotias seura, jonka nuorisotoiminnan keskeinen toimintapaikka Paloheinä on ollut koko ajan. Iltarasteja on järjestetty 1970-luvulta asti. Yhdistys odottaa voitavansa jatkaa lasten ja aikuisten suunnistusopetusta kuten ennenkin myös keväällä ja alkukesällä, koska osanottajamäärät ovat varsin pieniä.

Yhdistyksen mukaan ratasuunnittelussa yksittäiset pistemäiset kohteet (esimerkiksi uhanalaisten kasvien kasvupaikat) ovat helposti vältettävissä, kunhan kohteet ovat tiedossa. Sen sijaan aluemaisten kohteiden rajaaminen pois suunnistukselta voisi johtaa viereisten alueiden voimakkaampaan kulumiseen. Siksi olisi hyvä, jos aluetta voisi käyttää suunnistuksessa kohtalaisen tasaisesti. Yhdistys ehdottaa myös, että kevätkaudella suunnistuksessa voisi toimia eri ohjeilla kuin syksyllä – esimerkiksi niin, että keväällä ei sijoitettaisi rasteja tietyille herkille alueille tai tietyn herkän alueen yli kuljettaisiin vain polkua pitkin.

Esittelijä pitää suunnistajien omaa ohjeistusta hyvänä esimerkkinä siitä, miten luontoarvoja on jo pyritty omatoimisesti ottamaan huomioon. On myös hyvä ehdotus, että suunnistustapahtumissa voisi toimia keväisin eri ohjeilla kuin syksyisin. Näin voidaan varjella linnuille tai muille eliölajeille tärkeitä paikkoja ja erityisen kulutusherkkiä, kosteita alueita.

21.11.2019

Kiertävä luontokoulu Naakka ”kannattaa ehdottomasti” suojelualueen perustamista. Se yhdistäisi hyvin sirpaleisia alueita ja loisi viherkäytäviä. Toiveena on kuitenkin suojelualueen toteuttaminen niin, että alueen tutkimus- ja elämyksellinen käyttö olisi edelleen mahdollista.

Kiertävän luontokoulun kannanotossa todetaan, että monet tulevan suojelualueen sisällä olevat alueet ovat osittain opetuskäytössä, osana opetussuunnitelmaan kuuluvaa ulkoluokkatoimintaa. Alueella liikkuu paljon päiväkotijä- ja koululaisryhmiä, jotka rakentavat majoja, suunnistavat ja leikkivät erilaisia aisti- ja liikuntaleikkejä. Tämä vaatii vapaata rakennusmateriaalia ja juoksu- ja maapuiden päällä ja kallioilla.

Kannanoton mukaan Korpi- ja Haltialan alueella on erityisen hyvä opetuskohteita, ja Haltialan alueelle toivotaan lisää vastaavia sokkeloisia ja tauluilla oheistettuja polkuja. Myös laavuja, torneja, kota tai muita taukopaikkoja voisi olla.

Kiertävä luontokoulu Naakka ehdottaa, että alueelle rajattaisiin opetuskäyttöön erityisiä tutkimusharjoitus”huoneita”, joita sitten vaihdettaisiin tietyssä kiertojärjestyksessä. Näin maasto saisi välillä elpää. Herkimät alueet pitäisi tietysti suojata.

Kiertävä luontokoulu Naakka toteaa kannanotossaan myös, että Pohjois-Helsingin alue olisi sopiva pysyvä luontokoululle, koska siellä on monipuolinen luonto metsineen ja peltoineen, valmiita luontopolkuja, Niskalan arboretum ja Haltialan tila. Yhteistyöllä näihin ympäristöihin saisi monenlaisia opetuskohteita. Tämä vaatisi kuitenkin eri tahojen sitoutumista.

Kannanotossa muistutetaan myös, että luontokoulutoiminta tukee lasten ja nuorten kiinnostusta luontoalueisiin ja opettaa arvostamaan luontoa. Tutkimusten mukaan luonto myös tukee mielenterveyttä.

Esittelijä toteaa, että tarkemmassa suunnittelussa voidaan osoittaa polkujen yhteyteen sopivia paikkoja ympäristökasvatustoiminnalle. Luonnonsuojelualueella ei kuitenkaan voida rohkaista majanrakentamiseen tai vastaavaan ympäristöä muokkaavaan toimintaan; siitä on huonoja kokemuksia muualla. Esittelijän mielestä Pohjois-Helsingissä olisi hyvät edellytykset luontokoulutoiminnalle.

Mountain Bike Club Finland ry:n (MTBCF ry) mielestä luonnonsuojelualueiden ja maastopyöräilyn välillä ei ole ristiriitaa, koska pyöräily tapahtuu lähes yksinomaan olemassa olevilla poluilla. Suunnitelmassa kerrotut toimenpiteet reittien ja polkujen parantamiseksi ja ylläpitämiseksi ovat hyvä asia kulumisen hallinnan kannalta. Myös ohjeistuksen ja merkintöjen lisääminen on hyvä, koska se selkeyttää polkujen käyt-

21.11.2019

töä ja rohkaisee eksymistä pelkääviä lähtemään metsään. Yhdistys pitää tärkeänä, että polkujen kunnostustoimenpiteitä suunniteltaessa kuullaan myös harrastajia ja mahdollisesti kunnostetaan polkuja yhteistyössä, esimerkiksi talkoilla.

MTBCF ry toteaa, että turvallisuussyistä polkujen ja latujen risteämis-kohtien suunnitteluun on kiinnitettävä erityistä huomiota ja paikoin voi olla tarpeen leventää latu-uraa tai sallia latu-uran vieressä pyöräily.

Yhdistys ehdottaa rauhoitusmääräysten liikkumisrajoituksiin sanamuodoksi ”Alueella on kielletty pyöräily maastossa näkyvien polkujen ulkopuolella”. Alkuperäinen sanamuoto on ”...maastossa merkittyjen polkujen ulkopuolella”.

Esittelijä viittaa aiempaan vastaukseensa Helsingin Ladulle. Reitteihin liittyvät toiveet on toimitettu Keskuspuiston ulkoilureittien yleissuunnitelman valmistelutyöhön kaupunkiympäristön toimialan puisto- ja viheraluesuunnitteluyksikköön sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan lähiliikuntayksikköön. Rauhoitusmääräysten liikkumisrajoituksiin ehdotetusta muutoksesta esittelijä toteaa, että suojelualueella tavoitellaan hallittua käyttöä ja pyritään minimoimaan maaston kuluminen. Siksi on tärkeää, että pyöräily tapahtuu nimenomaan suunnitelluilla ja merkityillä poluilla. Muuten voisi käydä niin, että pyöräilypolkuverkosto laajenisi hallitsemattomasti. Tekstimuotoilu on pidetty ennallaan.

Pakilan Veto ry, yli 80-vuotias hiihtoseura, kannattaa luonnonsuojelualueen perustamista esityksen mukaisessa laajuudessa ja toteaa, että myös virkistyskäytön ja liikunnan harrastajien näkökulmat on otettu suunnittelussa huomioon. Yhdistyksen kannalta on erityisen tärkeää, että suojelualueen sisälle pääosin jäävien 1 km, 1,8 km, 3 km ja 5 km ulkoilu-/latureittien ylläpito on jatkossakin mahdollista seuraavasti:

- reunojen ja risteyskohtien hoitaminen hoito- ja käyttösuunnitelmasa mainituilla tavoilla
- erityisesti havupuiden määrää latujen varsilla on pystyttävä rajoittamaan, jotta laduille sataisi enemmän lunta ja vähemmän neulasia
- kahden lyhyimmän ladun lumettamisessa on voitava hyödyntää myös erilaisia lumetusjärjestelmiä
- reittimerkintöjen ja opasteiden parantaminen
- vilkkaimpiin risteyksiin tulee toteuttaa yli-/alikuluratkaisuja

Pakilan veto pitää tarkoituksenmukaisena, että virkistys- ja liikuntakäyttöä suunnataan myös suojelun ulkopuolelle jääville alueille. Maastohiihdon aktiiviharrastamisen ja kilpailutoiminnan painopistettä voisi siirtää Pitkäkoskelle johtavan ulkoilutien länsipuolelle/täyttömäen puolelle.

21.11.2019

Pakilan Veto myös ilmoittaa olevansa kiinnostunut koko alueen kehittämisestä Helsingin kaupungin ja alueen muiden toimijoiden kanssa niin, että eri käyttäjäryhmien tarpeet pystytään sovittamaan sujuvasti yhteen.

Esittelijä toteaa, että suunnitelmassa onkin mainittu, että latujen varsilla suositaan lehtipuita. Muiden kohtien osalta palaute on toimitettu eteenpäin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan lähiliikuntayksikköön, joka vastaa mm. latujen ylläpidosta sekä kaupunkiympäristön toimialan puisto- ja viheraluesuunnitteluyksikköön, jonka johdolla valmistellaan Keskuspuiston ulkoilureittien yleissuunnitelmaa sekä opastus- ja viitoitussuunnitelmaa.

Pakila-Seura ry kannattaa nyt esitettyä suojelualueen rajausta ja puoltaa perustamisesitystä sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaa. Seura pitää tärkeänä Haltialan alueen kehittämistä virkistysalueena sekä opastuksen ja viitoituksen hoitamista niin, että herkkä luonto ei vahingoitu.

Pakila-Seura toivoo, että Helsingin kaupunki varaa suojelualueen perustamiseen ja vuotuisiin käyttökustannuksiin tarvittavan määrärahan, tiedottaa suojelualueen virkistys- ja opetuskäyttömahdollisuuksista ja tekee yhteistyötä alueen käytöstä kiinnostuneiden tahojen kanssa.

Esittelijä vastaa, että kaupunkiympäristön toimialan budjetissa on varattu Haltialanmetsän perustamiseen investointirahaa vuosille 2019-2021, minkä lisäksi käytössä on kaikkien luonnonsuojelualueiden vuotuisen ylläpitoon liittyvä budjetti. Suojelualueesta ja sen mahdollisuuksista tiedotetaan enemmän, kunhan Uudenmaan ELY-keskus on tehnyt suojelualueen perustamispäätöksen. Yhteistyö alueen käyttäjien kanssa on tärkeää jatkossakin.

Myös neljä yksityishenkilöä ilmaisi mielipiteensä Haltialanmetsän suojelualueen perustamisesta. He vaikuttivat tuntevan alueen hyvin ja liikkuvan siellä ahkerasti. Seuraavassa yhteenveto heidän palautteestaan aihepiireittäin:

Epätasapuolinen osallistaminen

Kahden asukkaan mielestä suunnitelmassa painottuvat järjestäytyneiden, aktiivisten maastopyöräilijöiden toiveet, vaikka tämä käyttäjäryhmä ei välttämättä ole muita suurempi. ”Järjestäytyneitä tahoja kuten maastopyöräilijöitä ja suunnistajia on helpompi kuunnella ja kutsua työpajoihin kuin järjestäytymättömiä koiranulkoiluttajia.” Toinen asukkaista arveli lisäksi, että liikuntasovelluksia, joita oli käytetty yhtenä suunnitelman taustatietona, käyttävät yleisemmin ne, jotka mieltävät harrasta-

21.11.2019

vansa urheilua aktiivisesti. Tämäkin on saattanut vaikuttaa niin, että suunnitelmassa korostuvat maastopyöräilijöiden toiveet.

Esittelijä toteaa, että valmistelussa on pyritty katsomaan asioita mahdollisimman monen eri käyttäjäryhmän kannalta. Asiasta järjestettiin myös kaikille avoin tilaisuus lokakuussa 2018. Lisäksi kuka tahansa on voinut tutustua kaupungin nettisivuilla oleviin asiakirjoihin ja lähettää niistä mielipiteensä. Siitä huolimatta on toki mahdollista, että kaikkien käyttäjäryhmien, esimerkiksi koiranomistajien, näkökulma ei tullut suunnittelun aikana kuuluviin.

Maaston kuluminen

Metsämaaston kuluminen huolestuttaa kaikkia palautteen antaneita yksityishenkilöitä. Syiksi mainitaan lisääntynyt käyttöpaine, maastopyöräily ja yhdessä viestissä myös se, että koiranulkoiluttajat liikkuvat polkujen ulkopuolella ja ”läskipyöräilijät ajavat missä sattuu”. Vastaavasta pyöräilystä on palautteen antajan mukaan nähtävissä surullisia esimerkkejä Rastilassa, Uutelassa ja Kivikon metsässä. Kirjoittaja toteaa kuitenkin, että järjestäytyneet pyöräilijät toimivat yleensä vastuullisesti.

Tiedottaminen

Kulumisen vähentämiseksi (hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitettyjen keinojen lisäksi) yksi palautteen antaja pitää ensiarvoisen tärkeänä muutoksesta tiedottamista alueen asukkaille ja käyttäjille. Maastopyöräilijät ja koiranulkoiluttajat saattavat tulla alueelle metsän kautta pääreittien ulkopuolelta, minkä vuoksi alueelle olisi hyvä sijoittaa kylttejä ja opasteita esitettyä enemmän niin, että niitä ei voi olla huomaamatta. Vaikka runsaat kiellot ja opasteet eivät tunnukaan mukavilta, niitä kannattaisi laittaa mieluummin liikaa kuin liian vähän. Myöhemmin niitä voi vähentää. Tärkeintä on, että ihmiset tulevat asiasta tietoiseksi.

Esittelijä on yhtä mieltä siitä, että tiedottamiseen on syytä panostaa viimeistään siinä vaiheessa, kun luonnonsuojelualueen perustamispäätös saadaan Uudenmaan ELY-keskuksesta.

Maastopyöräily

Kaikki kantansa ilmaisseet yksityishenkilöt ovat huolestuneita maastopyöräilyn aiheuttamasta maaston kulumisesta. Asukkaiden palautteissa ollaan sitä mieltä, että pyöräily kuluttaa maastoa enemmän kuin kävely eikä sitä tulisi sallia kaikilla poluilla. Yhdessä kannanotossa painotetaan, että pyöräilyreittejä ei pitäisi lainkaan ulottaa luonnonsuojelualueille. Kirjoittajan mielestä ”suhteettoman pieni harrastajajoukko saa aikaan suhteettoman suurta haittaa kuluttamalla polkujen pohjat mutai-

21.11.2019

koiksi”. Lisäksi pyöräily kuluttaa mahdolliset pitkospuut muutamassa vuodessa. Kirjoittaja ehdottaa, että pyöräilijöille sallituilla reiteillä käytettäisiin jotain halvempaa pitkospuumateriaalia kuin lehtikuusta, ja mahdollisesti jotain nykyistä kestävämpää pitkospuiden rakennetta.

Toinen haaste on pyöräilijöiden ja muiden alueen käyttäjien ”yhteiselo” samoilla reiteillä. Polkujen yhteiskäyttö esimerkiksi koiranulkoiluttajien, retkeilijöiden ja maastopyöräilijöiden kesken koetaan hankalaksi: kokemuksen mukaan pyöräilijät ajavat vauhdilla ja kävelijät joutuvat väistämään - talvella jopa hankkeen mahdollisten koiriensa kanssa. Märän maan aikana puolestaan reitit kuluvat pyöräilijöiden jäljiltä mutavelliksi, jolloin ne eivät ole enää kävelykelpoisia. Palautteessa arvellaan, että hankalin tilanne on koiranulkoiluttajilla, koska muut jalankulkijat voivat hyödyntää reittivalinnoissaan myös pururatoja.

Ratkaisuna esitetään maastopyöräilyn ja kävelyn/koiranulkoilutuksen aktiivisempaa ohjaamista eri reiteille. Jos osa reiteistä olisi ”pyhitettyjä maastopyöräilylle”, muut reitit kuluisivat vähemmän eikä niillä tarvitsisi pelätä vauhdikkaita pyöräilijöitä.

Palautteessa kysyttiin myös, kuka valvoo (ja miten) maastopyöräilijöiden pysymistä polulla. ”Nykyäänkin esim. Haltialan aarnialueella näkee säännöllisesti pyöräilijöitä ja pyörän jälkiä, vaikka aarnialueen rauhoitusmääräyksissä pyöräily on kielletty.”

Esittelijä vastaa, että Haltialanmetsän suojelualueen ehdotettujen rauhoitusmääräysten mukaan pyöräily sallitaan merkityillä poluilla.

Tarkoitus on tiedottaa asiasta tulevissa alueopasteissa ja suojelualueen opasteissa. Luonnonsuojelulain mukaan valvonta kuuluu alueelliselle ELY-keskukselle. Jos rauhoitusmääräystä rikotaan niin, että siitä aiheutuu selvästi todennettavaa haittaa alueen suojelualueille, Uudenmaan ELY-keskuksen on mahdollista tiukentaa rauhoitusmääräyksiä ja kieltää pyöräily kokonaan.

Suunnittelussa on tiedostettu, että olemassa olevalla Haltialan aarnialueella pyöräilläään kiellosta huolimatta. Jatkossa on syytä parantaa tiedotusta myös aarnialueella.

Esittelijä toteaa lisäksi, että Helsingin kaupunki on palkannut vuosittain luontovalvojan, joka kiertää kesäaikana valvomassa kaupungin luonnonsuojelualueita. Tulevaisuudessa luontovalvojan työpanosta voidaan mahdollisesti käyttää myös Haltialanmetsässä ja Haltialan aarnialueella, jolloin tehtäväkuvaan voisi kuulua pyöräilijöiden ohjeistaminen vastuulliseen liikkumiseen. Kaupunki on jatkossa myös yhteydessä Paloheinässä sijaitsevaan Suomen Ladun toimipisteeseen. Sieltä on luon-

21.11.2019

tevaa jakaa pyöräilijöille tietoa siitä, miten voi ottaa huomioon luonnon ja muut luonnossa liikkujat.

Talviajan reitit

Yksi asukkaista kommentoi talviajan kävelyreittien lisäämisehdotuksia, joita hän piti pääosin hyvinä. ”Koiranulkoiluttajan kannalta näitä reittejä voisi olla vieläkin enemmän. Eri suunnista kevyen liikenteen väyliltä pitäisi päästä helposti kävelijöille sallituille talvireiteille, myös luontopoluille. Kävely-yhteyden lisäämistarve olisi esimerkiksi Torpparinmäestä päin tulevalta ulkoilutietä luontopolulle.”

Esittelijä toteaa, että tämä toive on toimitettu Keskuspuiston ulkoilureittien yleissuunnitelman valmistelijöille.

Puupohjaiset materiaalit polkujen kunnostuksessa

Kaksi asukasta toivoi kulumisen hallintaan puupohjaisia materiaaleja, esimerkiksi kuorta tai purua, jotka ovat pehmeämpiä vaihtoehtoja kuin polkujen ylläpidossa paljon käytetyt sora ja kivituhka. Perusteena oli se, että monet ulkoilijat hakeutuvat metsäpoluille nimenomaan luonnollisen pehmeän maapohjan takia. Jos polkuja päällystetään ja levennetään liikaa, kulkijat siirtyvät muualle metsään ja maasto kuluu entistä laajemmalla alueella. - Puupohjaisten materiaalien hyvänä puolena tuotiin esiin myös se, että ne hajoavat vähitellen luontaisesti, jos reititys myöhemmin muuttuu.

Esittelijä toteaa, että puupohjaiset materiaalit saattavat sisältää erilaisia metsäluontoon kuulumattomia siemeniä. Lisäksi ne ovat varsin lyhytikäisiä, ja niitä täytyy lisätä polulle parin vuoden välein. Sora- ja kivituhkapohjaiset reitit kestävät moninkertaisen ajan. Haltialanmetsän polkujen kunnostuksessa menetelmänä on kevyt soraistus, jota on paikoitellen jo käytettykin ilman polkujen levennyksiä ja ilman, että käyttäjiltä olisi tullut kielteistä palautetta. Jatkosuunnittelussa (polkusuunnitelma) voidaan ottaa toive huomioon ja suunnitella osa poluista pehmeäpohjaisiksi.

Muita kommentteja

Yhden yksityishenkilön palautteessa esitettiin myös yksityiskohtaisia teksti- ja sisältömuutoksia hoito- ja käyttösuunnitelmaan, mm. korjauksia kuvien numerointeihin, selitteitä taulukon 1 luokituslyhenteisiin ja uhanalaisten luontotyyppien päivittämistä uusimman luokittelun mukaisiksi. Lisäksi palautteen mukaan vieraskasvilajien määrät ovat suuremmat kuin hoito- ja käyttösuunnitelmassa annetaan ymmärtää.

21.11.2019

Esittelijä toteaa, että virheelliset numerot on korjattu ja selitteet lisätty taulukkoon 1. Haltialanmetsän kasvitiedot on kerätty vuosina 2012 ja 2016, joten tilanne voi tosiaan nyt olla erilainen, koska vieraslajit ovat hyvin tehokkaita leviämään.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Tiia Sten, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64316
tii.sten(a)hel.fi
Kaisa Pajanen, tiimipäällikkö, puhelin: +358 9 310 31521
kaisa.pajanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Haltialanmetsän sijainti ja raja
- 2 Lainhuutotodistus 091-404-1-2
- 3 Lainhuutotodistus 091-421-1-3
- 4 Lainhuutotodistus 091-431-1-659
- 5 Haltialanmetsän luonnonsuojelun hoito- ja käyttösuunnitelma 2020-2030

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon antajat

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysteksti

Liite 1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysteksti

Liite 1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 26.03.2019 § 117

21.11.2019

Asia/7

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 26.02.2019 § 41

21.11.2019

Asia/9

§ 238

Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2020-2024

HEL 2019-011572 T 11 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hyväksyä liitteenä olevan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2020-2024.

Sovelletut säännökset

Elintarvikelaki (23/2006, muut. 352/2011) 47 §
Eläinlääkintähuoltolaki (765/2009) 8 §
Terveysuojelulaki (763/1994, muut. 942/2016) 4 a §
Tupakkalaki (549/2016) 83 §
Helsingin kaupungin hallintosääntö 16 luku 2 §

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Riikka Åberg, yksikön päällikkö, puhelin: 310 32010
riikka.ahberg(a)hel.fi
Toni Lyyski, tiimipäällikkö, puhelin: 310 64325
toni.lyyski(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2020-2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Etelä-Suomen aluehallintovirasto/Ympäristö-
terveydenhuolto

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto,
valmistelu tai täytän-
töönpano
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmavelvoitteesta on säädetty elintarvikelain 48 §:ssä, eläinlääkintähuoltolain 10 §:ssä, terveydensuojelulain 6 §:ssä ja tupakkalain 84 §:ssä.

Ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman mukaan valvontasuunnitelma toimii kunnassa valvonnan suunnittelun työvälineenä, joten siihen on tarkoituksenmukaista sisällyttää valvontaan kuuluvia ja sitä tukevia asioita, kuten valvontakohteiden lukumäärä kohdetyypeittäin, voimavarat ja niiden jakautuminen toimialoittain, koulutussuunnitelma, tarkastusten suunnittelu ja toteutus, valvonnasta perittävät maksut, näytteenottosuunnitelmat, laboratoriot ja ulkopuoliset asiantuntijat, joihin valvonta tukeutuu, valvonnan painopisteet, valvontahankkeet, häiriötilannesuunnitelma sekä viestintäsuunnitelma.

Ruokavirasto ja Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto Valvira ovat laatineet valtakunnallisen ympäristöterveydenhuollon yhteisen valvontaohjelman vuosille 2020-2024. Valtakunnallinen yhteinen ohjelma ja sen lakikohtaiset ohjelmat on otettu huomioon kunnan valvontasuunnitelmaa laadittaessa.

Ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisessa valvontaohjelmassa ohjelmakauden 2020-2024 teemaksi on valittu yhdenmukainen valvonta ja yhteistyö. Niitä voidaan edistää toteuttamalla arviointi- ja ohjauskäyntejä, viranomaisyhteistyötä, yhteistyötä toimijoiden kanssa sekä varautumisessa.

Yhdenmukainen valvonta tähtää valvonnan laadun parantamiseen. Uudellamaalla ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköiden välinen yhteistyö tiivistyi jo Sipilän hallituksen maakuntauudistuksen valmistelutyön yhteydessä. Yhteistyötä on sovittu jatkettavan yhdenmukaistamalla laadunhallintaa ja valvontasuunnitelmia. Kuudella Uudenmaan valvontayksiköllä on yhteinen sähköinen laadunhallintajärjestelmä Laatu-net. Valvontasuunnitelmakauden aikana tavoitellaan valvontasuunnitelmien yhdenmukaistamista, vertailtavuuden paranemista ja vähitellen myös yhteisiä toiminta- ja laatutavoitteita. Niiden myötä yksittäisen valvontayksikön tehokkaat sekä laadukkaat toimintatavat on helpompi tunnistaa ja ottaa käyttöön myös muissa valvontayksiköissä.

Ympäristöterveydenhuollon siirto maakuntien vastuulle ei toteutunut maakuntauudistuksen kaaduttua. Ympäristöterveydenhuollon aseman selvittäminen osana maakuntaratkaisua sisältyy myös Rinteen hallituksen ohjelmaan. Tarkempi aikataulu ja selvittämistapa eivät ole toistai-

21.11.2019

seksi tiedossa. Vastuuministeriöiden (sosiaali- ja terveysministeriö sekä maa- ja metsätalousministeriö) tavoitteena on koko maan tasolla nykyistä isommat valvontayksiköt, eli kasvattaa valvontayksiköiden kokoa nykyisestä vähintään 10 henkilötyövuodesta.

Valtakunnallinen ympäristöterveydenhuollon keskitetty toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmähanke VATI on korvannut kuntien nykyisin käyttämät ympäristöterveydenhuollon valvontatietojärjestelmät vuoden 2019 alusta lähtien. VATI tuli käyttöön erittäin keskeneräisenä ja ilman kunnollista testausta ja on järjestelmänä edelleen puutteellinen ja työläs.

Elintarvikelain muutoksen myötä ensisaapumisvalvonta on siirtymässä valtiolta kunnan vastuulle vuonna 2020. Harmaan talouden torjuntaan on tulossa uusia keinoja, kun tietojenvaihto eri viranomaisten välillä helpottuu ja elintarvikealan toimijan luotettavuus voidaan selvittää. Lakimuutos tulee toteutuessaan mahdollistamaan myös kotona toimivien elintarvikehuoneistojen tarkastuksen, mikä ei nykyisen lain mukaan ole ollut mahdollista. Vaatimukseen kirjallisesta omavalvontasuunnitelmasta on myös joltain osin tulossa helpotuksia.

Ympäristöpalveluissa on ympäristöterveydenhuoltoon vuonna 2020 käytettävissä henkilöresursseja 63 htv. Lisäksi käytössä on sihteeriresursseja 2 htv. Tarkempi resurssijakauma ja valvottavien toimintojen määrät on esitetty suunnitelmassa.

Elintarvikevalvonnassa arvioidaan olevan neljän tarkastajan vaje suhteessa Ruokaviraston valtakunnallisiin riskiperusteisiin tarkastustavoitteisiin. Ympäristöpalvelut sai vuonna 2019 uuden valvontaeläinlääkärin viran, mikä korjasi merkittävästi eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan resursseja. Terveydensuojelu- ja tupakkavalvonnassa ei nykyisillä resursseilla päästä Valviran antamiin suosituksiin tarkastusmääristä ja –tiheyksistä. Resurssivajetta on pyritty kompensoimaan riskiperusteisen valvonnan tehostamisella, voimakkaalla priorisoinnilla sekä sähköisen asioinnin edistämällä muun muassa tarkastuslomakkeita uudistaen.

Henkilöresurssien vajeet tuodaan esille toimialan talousarviota valmisteltaessa. Lisäksi valvontasuunnitelmassa on esitetty tehtävien priorisointia ja muita työn sujuvoittamiseksi tehtyjä toimenpiteitä.

Laboratoriopalvelut hankitaan Metropolilab Oy:stä. Ympäristöpalveluilla on Metropolilab Oy:n kanssa laboratoriopalveluista sopimus, joka on kilpailutettu vuonna 2019 ja voimassa 3 vuotta yhden vuoden optio-mahdollisuudella.

21.11.2019

Lisäksi suunnitelmassa on otettu huomioon valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti valvontamaksut, valvontahenkilöstön koulutus, viestintä ja erityistilanteisiin varautuminen. Painopisteet sekä tarkastus- ja näytteenottosuunnitelmat on esitetty lakikohtaisissa suunnitelmissa.

Elintarvikevalvontasuunnitelma

Elintarvikevalvonnassa tavoitteena on, että riskiperusteisen valvontasuunnitelman tarkastusmäärästä toteutuu vähintään 2700 suunnitelmallista tarkastusta. Muita painopisteitä ovat Oiva-tarkastuksissa havaittujen epäkohtien korjaamisen varmistaminen, elintarvikelain muutoksen vaikutuksiin varautuminen, yhteistyön kehittäminen eri viranomaisten ja toimijoiden kanssa sekä VATI-järjestelmän sähköisten ilmoituslomakkeiden kehittämiseen osallistuminen.

Viranomaisyhteistyön osalta jatketaan kaupungin sisäistä yhteistyötä rakennusvalvonnan kanssa ja vakiinnutetaan Lupapisteen käyttö lausuntojen antamisessa, jotta uusia elintarvikehuoneistoja suunniteltaessa elintarvikelain vaatimukset huomioitaisiin mahdollisimman hyvin jo suunnitteluvaiheessa. Myös elintarvikehuoneistoille tiloja ja alueita vuokraavien tahojen (alueiden käyttö, Helsingin tukkutori) kanssa on sovittu elintarvikelainsäädännön vaatimusten huomioimisesta jo sopimusvaiheessa. Elintarvikepetoksiin liittyvää yhteistyötä poliisin ja veroviranomaisen kanssa tiivistetään elintarvikelain muutoksen myötä.

Ympäristöpalvelut järjestää elintarvikealan ketjutoimijoiden kanssa säännöllisiä tapaamisia, joissa käydään läpi valvontatuloksia ja lain-säädäntömuutosten vaikutuksia. Lisäksi elintarviketurvallisuusyksikkö kouluttaa elintarvikealan toimijoita esimerkiksi tapahtumien infotilaisuuksissa ja NewCon järjestämissä uusien yrittäjien tilaisuuksissa. Toimijoiden käyttöön on ilmaisia omavalvontasuunnitelmien malleja ja ohjeita, jotka ovat saatavissa kaupungin internet-sivuilta.

Pääkaupunkiseudun yhteisiä projekteja ovat pubien jääpalojen mikrobiologinen laatu ja päiväkotiruoan suolapitoisuus. Helsingin omia projekteja ovat akryyliamidi kahvissa sekä mausteiden mikrobiologinen laatu ja kielletyt väriaineet. Helsinki osallistuu Ruokaviraston kahteen valtakunnalliseen projektiin: patogeenisten bakteereiden esiintyminen pakatuissa lehtivihanneksissa ja suolan ja ravintoarvon valvontaprojekti.

Terveydensuojelun valvontasuunnitelma

Terveydensuojelun valvonnassa toiminta on suunnattu terveydensuojelulain 13 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelyyn, ilmoitusvelvollisten huoneistojen valvontaan, talousveden ja uimavesien laadun valvontaan, ta-

21.11.2019

lousvettä toimittavan laitoksen, uimarantojen ja uima-allastilojen valvontaan sekä toimenpidepyyntöjen hoitamiseen. Toimenpidepyynnöt koskevat muun muassa epäilyjä asunnoissa, päiväkodeissa ja kouluissa sekä muissa oleskelutiloissa esiintyvistä terveyshaitoista.

Ohjelmakaudella otetaan huomioon ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman ja valtakunnallisen terveyden-
suojelun valvontaohjelman teemat: yhtenäinen valvonta ja yhteistyö sekä omavalvonnan tukeminen ja elinympäristöterveyden edistäminen. Yhtenäisen valvonnan teemaa edistetään käymällä vuoropuhelua valvonnan toimintatavoista valvontayksiköiden kanssa (esim. kuuden suurimman kunnan vuosittain järjestettävät tapaamiset ja Etelä-Suomen valvontayksiköiden valvonnan yhtenäistämiseen tähtäävät työpajat). Toiminnanharjoittajia ohjataan toteuttamaan omavalvontaa antamalla neuvontaa tarkastuskäynneillä ja muissa sopivissa yhteyksissä, kuten lausuntoja annettaessa. Ohjelmakaudella lisätään yhteistyötä kunnan eri toimintojen, kuten rakennusvalvonnan ja kaavoituksen kanssa.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontasuunnitelma

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontasuunnitelmassa on kuvattu eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan kohteet, tehtävät ja niihin liittyvät velvoitteet. Painopisteenä on eläinten hyvinvoinnin ja terveyden valvonnan tehtäväjaon uudistaminen vuonna 2019 saadun kolmannen valvontaeläinlääkärin viran myötä. Yhteistyötä muiden kuntien valvontaeläinlääkäreiden kanssa tiivistetään ja kehitetään edelleen erityisesti pitkäaikaisten ja laajojen eläinsuojelutapausten käsittelyssä. Eläinsuojeluvalvonnan suunnitelmalliset kohteet kuten lemmikkieläinkaupat ja –hoitolat sekä isot tallit riskiluokitellaan aiempaa yksityiskohtaisemmin tarkastustiheyden arvioimista varten. Riskiluokituksen perusteella kohteiden valvonta tehostuu ja osa valvonnasta pyritään toteuttamaan projektiluonteisesti tulevina vuosina. Lisäksi osallistutaan valtakunnalliseen eläintautivalmiusharjoitukseen.

Yhteistyö poliisin kanssa on tehostunut, sillä poliisi perusti eläimiin kohdistuvien rikosten tutkimusryhmän syksyllä 2018.

Tupakka- ja lääkelain mukainen valvontasuunnitelma

Ohjelmakaudella otetaan huomioon ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman ja valtakunnallisen tupakkalain valvontaohjelman teemat: omavalvonnan tukeminen ja yhteistyö ehkäisevän päihdetyön kanssa, laittoman kaupan ehkäisy ja viranomaisien välinen yhteistyö sekä tuotevalvonta ja markkinoinnin valvonta. Yhteistarkastuksia voidaan tehdä esimerkiksi elintarvikevalvonnan, alkoholi-
valvonnan, työsuojeluvalvonnan, tullin tai poliisin kanssa. Huomiota

21.11.2019

kiinnitetään viranomaisyhteistyön toimintatapojen luomiseen ja vakiinnuttamiseen sekä yhteistyön toimivuuteen.

Tupakkavalvonnassa keskitytään tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden sekä nikotiinivalmisteiden myyntipaikkojen tarkastuksiin ja myyntilupahakemusten käsittelyyn. Tarkastuksilla kiinnitetään erityistä huomiota omavalvonnan tukemiseen ja savukkeiden sekä kääretupakatuotteiden vähittäismyyntipakkausten merkintöihin. Ravintoloiden tupakointitilojen tarkastuksilla keskitytään erityisesti omavalvonnan tukemiseen. Tarkastuksia pyritään tekemään mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Yleiset tilaisuudet eivät ole painopisteenä, mutta aiempina vuosina tarkastuksilla havaittujen puutteiden takia niihin on tarkoituksenmukaista tehdä tarkastuksia myös uudella ohjelmakaudella. Myös nämä tarkastukset pyritään tekemään yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Riikka Åberg, yksikön päällikkö, puhelin: 310 32010
riikka.berg(a)hel.fi
Toni Lyyski, tiimipäällikkö, puhelin: 310 64325
toni.lyyski(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2020-2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Etelä-Suomen aluehallintovirasto/Ympäristöterveydenhuolto

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto,
valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1

Tiedoksi

Elintarviketurvallisuusyksikkö
Ympäristöterveysyksikkö

21.11.2019

§ 239

Rakennuslupa, asuinkerrostalon (0121) rakentaminen, 17120/6, Pa- kettikatu 3, As Oy Helsingin Postinkantaja 3

HEL 2019-008530 T 10 04 03

Facta 17-2129-19-A, Lupapiste LP-091-2019-03847

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää As Oy Helsingin Postinkantaja 3:lle haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan 17-2129-19-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyy esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Esittelijä

va. yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Hannu Litovuo, arkkitehti, puhelin: 310 26345
hannu.litovuo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

21.11.2019

Rakennushanke täyttää luvan myöntämisen edellytykset ja soveltuu rakennuspaikalle.

Pasilan alueryhmä ja alueen kaavoittaja ovat puoltaneet suunnitelmissa esitettyjä vähäisiä poikkeamia. Poikkeamiset ovat perusteltuja eikä naapureilla ole ollut niistä huomautettavaa.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 115 §, 117 §, 117 a-j §, 125 §, 133 §, 135 §, 171 §, 175 §

Esittelijä

va. yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Hannu Litovuo, arkkitehti, puhelin: 310 26345
hannu.litovuo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus
- 2 Esittelymateriaali

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

21.11.2019

§ 240

Rakennuslupa, tilapäinen koulurakennus ja aloittamisoikeus, tontti 69903/104, Merisatamanranta 10, kaupunkiympäristön toimiala

HEL 2019-011385 T 10 04 03

Facta 6-2762-19-A, Lupapiste LP-091-2019-05646

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan 6-2762-19-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyy esitetyt pääpiirustukset.

Samalla ympäristö- ja lupajaosto myöntää hakemuksen mukaisesti aloittamisoikeuden rakentaa rakennukset valmiiksi asti.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Esittelijä

va. yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Hanna-Leena Rissanen, arkkitehti, puhelin: 0931026468
hanna-leena.rissanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Paapiirustuskooste

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

Päätösehdotus

21.11.2019

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke täyttää tilapäisen luvan myöntämisen edellytykset ja soveltuu rakennuspaikalle.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 117 a-i §, 144 §, 171 §, 173 § ja 176 §.

Esittelijä

va. yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Hanna-Leena Rissanen, arkkitehti, puhelin: 0931026468
hanna-leena.rissanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Paapiirustuskooste

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus
- 2 Esittelymateriaali

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

21.11.2019

§ 241

Rakennuslupa, 17-kerroksisen asuinkerrostalon (käyttötarkoitus- luokka 0121) rakentaminen, 43054/5, Työnjohtajankatu 3, Kiinteistö Oy Työnjohtajankatu 1

HEL 2019-010346 T 10 04 03

Facta 43-2432-19-A, Lupapiste LP-091-2019-04941

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää Kiinteistö Oy Työnjohtajankatu 1:lle haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan 43-2432-19-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyy esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätös pannaan julki ilmoitus-
taululle samana päivänä kuin ympäristö- ja lupajaoston pöytäkirja asetetaan nähtäville kaupungin verkkosivuilla.

Esittelijä

va. yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Valtteri Suontausta, arkkitehti, puhelin: 310 26487
valtteri.suontausta(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

21.11.2019

Esittelijän perustelut

Rakennushanke soveltuu rakennuspaikalle ja täyttää luvan myöntämisen edellytykset.

Poikkeamiset asemakaavasta ovat vähäiset ja perustellut.

Naapureilla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 117 §, 117 a-j §:t, 119 §, 120 a §, 125 §, 131 §, 133 §, 135 §, 141 §, 150 b-d §:t, 164 § ja 175 §.

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 5 §

Esittelijä

va. yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Valtteri Suontausta, arkkitehti, puhelin: 310 26487
valtteri.suontausta(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus
- 2 Esittelymateriaali
- 3 Korttelin piha-alueen kokonaissuunnitelma
- 4 Poikkeamispäätös 43-2715-19-S
- 5 KKT lausunto 43-2507-18-E

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

§ 242

Oikaisuvaatimus raja-aidan, terassin, kahden vajan ja jäteaitauksen rakentamista koskevasta toimenpidelupapäätöksestä, Sirkkalanmäki 9

HEL 2019-008914 T 10 04 04

Facta 41-1381-19-C

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hylätä ***** tekemän oikaisuvaatimuksen kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden rakennusvalvontapalveluiden maisema-arkkitehdin toimenpidelupapäätöksestä 28.5.2019 (§ 229), jolla on myönnetty Asunto Oy Sirkkalanmäki 9 A:lle lupa raja-aidan, terassin, kahden vajan ja jäteaitauksen rakentamiseen.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätös pannaan julki ilmoitustaululle samana päivänä, kuin ympäristö- ja lupajaoston pöytäkirja asetetaan nähtäville kaupungin verkkosivuilla.

Oikaisuvaatimuksen alainen päätös

Rakennusvalvontapalvelujen maisema-arkkitehti on päätöksellään 28.5.2019 (§ 229) myöntänyt Asunto Oy Sirkkalanmäki 9 A:lle toimenpideluvan raja-aidan, terassin, kahden vajan ja jäteaitauksen rakentamiseen Suurmetsän kaupunginosassa osoitteessa Sirkkalanmäki 9a sijaitsevalle tontille 091-41-52-20.

Rakennusvalvonta on ilmoittanut naapureille lupahakemuksen vireille tulosta ja kuullut vähäisten poikkeamisen johdosta. Naapuritontin omistaja on vaatinut aidan rimoittamista julkisivun kaltaisesti myös omalta puoleltaan, tai aidan purkamista, mikäli rimoitusta ei tehdä. Lisäksi hän on vaatinut tontin lounaiskulmaan rakennetun pihavajan siirtämistä, jos aita määrätään purettavaksi. Muut naapurit eivät ole esittäneet huomautuksia hakemuksesta tai poikkeamisista.

Jäteaitaus sijoittuu tontin istutettavalle alueen osalle aiemmin myönnetyn rakennusluvan mukaiselle paikalle. Vajat sijoittuvat rakennusjärjestyksen 18 §:ssä mainittua etäisyyttä lähemmäksi naapurien rajoja. Naapurit eivät ole kuulemisen yhteydessä huomauttaneet jo rakennettujen vajojen sijainnista. Tontin lounaiskulmaan vanhan vajan paikalle rakennetun vajan rakentamiselle on saatu naapurin kirjallinen suostumus.

21.11.2019

Aidan korkeus on 2050 mm, mikä johtuu luvan hakijan tontille rakennettun terassin pinnan korkeudesta. Hakijan mukaan aita on rakennettu saman korkuisena kuin paikalta purettu huonokuntoinen aita ja sen rakentamiselle on saatu naapureilta suullinen suostumus. Lisäksi aidan eteläpuolelle on naapurien kanssa yhteistyössä istutettu pensasaita, joka täysikasvuisena tulee peittämään aidan naapurien suuntaan kokonaan. Aidan rimoitus on tämän vuoksi tehty vain hakijan puoleiselle näkyviin jäävälle sivulle.

Poikkeamisia on pidetty vähäisinä ja perusteltuna, eikä niistä ole katsottu olevan naapureille rakennusjärjestyksen 18 §:ssä mainitulla tavalla huomattavaa haittaa. Lupapäätöksellä ei ole velvoitettu rimoittamaan aidan naapuritonttien puoleista julkisivua.

Oikaisuvaatimus

Kiinteistön ***** toinen omistaja ***** on 10.6.2019 saapuneella oikaisuvaatimuksellaan vaatinut lupapäätöksen muuttamista tai perumista sillä perusteella, että toimenpidelupa on myönnetty väärin perustein. Hän perustelee vaatimuksiaan Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen 18 §:llä ja esittää tarkempina vaatimuksinaan aidan rimoituksen myös toiselta puolelta tai aidan purkamisen ja vajan siirtämisen. Lisäksi hän vaatii asiassa katselmusta.

Oikaisuvaatimuksen mukaan suostumus uudelle aidalle on annettu mallikuvien perusteella eikä niistä käynyt ilmi, että aidasta tulisi yksipuolisesti rimoitettu. Lisäksi mallikuvien rimoitus oli tiheämpi kuin toteutettu rimoitus, joka ei anna näkösuojaa. Myöskään istutettu pensasaita ei anna näkösuojaa kuin kesäisin. Aita näyttää oikaisuvaatimuksen tekijän tontin puolelle keskeneräiseltä.

Vajan osalta oikaisuvaatimuksessa todetaan, että kun suostumus vajan rakentamiselle annettiin, vanha aita toimi näkösuojana, mitä uusi aita ei tee. Poikkeuksia ei voida oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan pitää vähäisinä.

Vastine

Hankkeeseen ryhtyvä ilmoittaa 2.8.2019 saapuneessa vastineessaan, että vanha aita oli pakko purkaa sen huonon kunnon ja vaarallisuuden vuoksi. Aidan purkamiseen ei haettu lupaa naapurilta, koska aita on kokonaan luvan hakijan tontilla eikä kyse ole yhteisestä raja-aidasta. Raja-aitana toimii yhdessä istutettu pensasaita.

Hankkeeseen ryhtyvän mukaan oikaisuvaatimuksen tekijä on antanut 17.6.2018 hyväksyntänsä uuden aidan korkeudelle, mallille ja sijainnil-

21.11.2019

le, minkä lisäksi oikaisuvaatimuksen tekijä on todennut, että uusi aita saisi olla vanhaa korkeampikin. Samassa yhteydessä oikaisuvaatimuksen tekijälle on kerrottu, että aidan tukipuut tulevat aidan ulkopuolelle. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole tuolloin maininnut vaatimuksia aidan rakentamiselle.

Aita on rakennettu hyvää rakennustapaa kunnioittaen ja samalla tavalla kuin vastaavat rima-aidat. Alueella on samanlaisia aitoja, joissa rimointus on yksipuolinen.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 126 a § 1 mom.

Toimenpideluvanvaraiset toimenpiteet

Edellä 126 §:n mukainen toimenpidelupa tarvitaan sellaisen rakennelman tai laitoksen, jota ei ole pidettävä rakennuksena, pystyttämiseen tai sijoittamiseen taikka rakennuksen ulkoasun tai tilajärjestelyn muuttamiseen seuraavasti:

1) katoksen, vajan, kioskin, käymälän, esiintymislavan tai vastaavan rakennelman rakentaminen taikka kiinteistökohtaisen jätevesijärjestelmän rakentaminen tai muuttaminen (rakennelma);

[...]

9) rakennettuun ympäristöön liittyvän erottavan kiinteän aidan tai kadun reunusmuurin rakentaminen (aitaaminen);

[...]

Maankäyttö- ja rakennusasetus 82 §

Kiinteistönomistajalla on, jollei asemakaavassa tai rakennusjärjestyksessä toisin määrätä tai kunnan rakennusvalvontaviranomainen erityisestä syystä toisin päätä, oikeus rakentaa aita tontin rajalle. Rakennusvalvontaviranomainen määrää tarvittaessa aidan rakentamisvelvollisuudesta, aidan laadusta ja sijoituksesta sekä kustannusten jakautumisesta naapurien kesken.

Helsingin kaupungin rakennusjärjestys 18 §

Vaja, katos tai muu rakennelma on sijoitettava naapuritontin rajasta vähintään niin kauaksi, että piirrettäessä tontin rajalta 45 asteen kulmassa suora, rakennelman on jäätävä kokonaan sen alle.

21.11.2019

Rakennelman sijoittaminen edellä mainittua lähemmäksi edellyttää naapuritontin omistajan tai haltijan suostumusta. Erityisistä syistä rakennusvalvontaviranomainen voi kuitenkin antaa luvan rakentaa rakennelma naapurin rajaan asti, vaikka naapuritontin omistaja tai haltija ei ole antanut suostumustaan, jos tästä ei aiheudu naapurille huomattavaa haittaa.

Helsingin kaupungin rakennusjärjestys 21 §

Seuraavat toimenpiteet on vapautettu toimenpideluvan hakemisesta:

[...]

3) tonttien välisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 1,6 metriä korkea, ja kun naapuritontin omistaja tai haltija hyväksyy niiden rakentamisen, sekä tontin sisäisten aitojen ja tukimuurien rakentaminen;

[...]

Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, niin rakentamisessa on noudatettava voimassa olevan asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä. Suojelluissa rakennuksissa tulee ottaa huomioon rakennussuojelusta aiheutuvat vaatimukset.

Helsingin kaupungin rakennusjärjestys 22 §

Sen lisäksi mitä 21 §:ssä on määrätty, niin millään asuinpientalotontilla ei tarvitse hakea lupaa seuraavien toimenpiteiden toteuttamiseen:

[...]

2) korkeintaan 20 neliömetrin suuruisen piharakennelman rakentaminen. Tontilla saa olla kerrallaan vain yksi tämän määräyksen nojalla rakennettu piharakennelma;

Perustelut

Korkeintaan 160 cm korkea raja-aita on mahdollista rakentaa ilman toimenpidelupaa naapurin suostumuksella. Tontin sisäiset aidat on vapautettu toimenpideluvan hakemisesta. Nyt kyseessä oleva aita sijaitsee noin 50 cm hankkeeseen ryhtyvän tontin puolella. Raja-aidaksi tulokittuna sen rakentamiselle on 205 cm korkeuden vuoksi haettava toimenpidelupa, mutta lupa ei edellytä naapurin suostumusta. Aidan rajoitus on siisti molemmilta puolilta katsottuna, ja naapurin rajalle istutettu pensasaita tulee kasvaessaan peittämään aidan naapurin puolelta. Aita sopii ympäristöönsä eikä se ole asemakaavan vastainen. Näin

21.11.2019

ollen aidan rakentamiselle on voitu myöntää toimenpidelupa eikä päätöstä ole syytä muuttaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on antanut kirjallisen suostumuksensa vajalle, jonka koko on 200x200 cm ja jonka sijainti on sama kuin vanhan vajan sijainti tai kauempana rajasta. Suostumuksessa ei ole mainittu aitaan liittyviä ehtoja. Nyt rakennettu vaja on kooltaan 200x200 cm ja asiassa saadun selvityksen perusteella se sijaitsee vanhan vajan paikalla. Vaja on siten rakennettu naapurin antaman kirjallisen suostumuksen mukaisesti. Annetussa suostumuksessa ei ole mainittu vajan rakentamiselle ehtoja, jotka liittyisivät tonttien väliseen aitaan. Näin ollen vajan sijainnille on sen rakentamishetkellä ollut Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen 18 §:n mukainen suostumus.

Rakennusjärjestyksen 18 §:n mukaan rakennusvalvontaviranomainen voi erityisistä syistä antaa luvan rakentaa rakennelma naapurin rajaan asti, vaikka naapuritontin omistaja tai haltija ei ole antanut suostumustaan, jos tästä ei aiheudu naapurille huomattavaa haittaa. Nyt käsiteltävässä tapauksessa rakennelmasta ei voida katsoa olevan naapurille huomattavaa haittaa, ottaen huomioon, että samalla paikalla on jo aiemmin sijainnut saman kokoinen vaja ja nyt rakennetulle vajalle on sen rakentamisvaiheessa ollut naapurin suostumus. Vajan rakentamiselle on siten voitu myöntää lupa, vaikka se sijaitsee lähempänä kuin rakennusjärjestyksen 18 §:ssä mainitulla etäisyydellä naapurin rajasta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Salla Mustonen

Lisätiedot

Ulpu Juvalainen, rakennuslakimies, puhelin: 310 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Toimenpidelupa
- 3 Pääpiirustukset
- 4 Naapurin suostumus
- 5 Naapurin huomautus
- 6 Vastine huomautukseen
- 7 Oikaisuvaatimus
- 8 Vastine oikaisuvaatimukseen
- 9 Valokuvia
- 10 Asemakaava

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölupa

21.11.2019

päätös oikaisuvaatimukseen

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen
tekijä

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, pur-
kamis- ja maisematyölupa päätös oikaisu-
vaatimukseen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Hankkeeseen ryhtyvä

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, pur-
kamis- ja maisematyölupa päätös oikaisu-
vaatimukseen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Salla Mustonen

Lisätiedot

Ulpu Juvalainen, rakennuslakimies, puhelin: 310 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Toimenpidelupa

21.11.2019

3	Pääpiirustukset
4	Naapurin suostumus
5	Naapurin huomautus
6	Vastine huomautukseen
7	Oikaisuvaatimus
8	Vastine oikaisuvaatimukseen
9	Valokuvia
10	Asemakaava

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölu-
pa päätös oikaisuvaatimukseen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Oikaisuvaatimuksen tekijä	Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölu- pa päätös oikaisu- vaatimukseen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6 Liite 7 Liite 8 Liite 9 Liite 10
Hankkeeseen ryhtyvä	Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölu- pa päätös oikaisu- vaatimukseen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6 Liite 7 Liite 8 Liite 9 Liite 10

21.11.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 230, 231, 233, 236, 237 ja 238 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 232 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Kunnallisvalituksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen);
- kunnan jäsen;
- valvontaviranomainen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-
saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan vii-
meisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asian katsotaan tulleen valitusviranomaisen tietoon postitse lähetetyn kirjeen saapumispäivänä.

21.11.2019

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

21.11.2019

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä maksua 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 234 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

21.11.2019

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-
saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon
määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymis-
tä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan
saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän
kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen
päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on
nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen
katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen
päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaati-
musajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,
joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä
ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin
kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

21.11.2019

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

4

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 235 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Hallintolaki 53 d §

5

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 239, 240 ja 241 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa
- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija
- sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- kunta

21.11.2019

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jos rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

21.11.2019

- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

21.11.2019

Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

6 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 242 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta valituksella se, joka on tehnyt alkupe-
räistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut,
saa tähän päätökseen hakea muutosta valituksella myös

Rakennus- tai toimenpidelupaa koskevassa asiassa:

- se, jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen päätös välittömästi vaikuttaa
- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija
- sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus silloin, kun rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista

Maisematyö- tai rakennuksen purkamislupaa koskevassa asiassa:

- se, jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen päätös välittömästi vaikuttaa
- kunnan jäsen
- kunta ja naapurikunta, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus rakennuksen purkamista koskevasta päätöksestä silloin, kun rakennus on valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

21.11.2019

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

21.11.2019

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

21.11.2019

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Noora Laak
puheenjohtaja

Pirjo Moberg
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Lea Saukkonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 26.11.2019.